

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanr. BV21.0169

Datum vergadering : 6 oktober 2021

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Johan Philippens, Marjolein Gielis, Don van Doorn
VVD : Edwin Vervaeke, Mauriel van As
CDA : Frans Ammerlaan, Terence Buitendijk
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Dianne van Heusen
CU : Jurjen Dieleman
D66 : Brecht Weerheijm
GroenLinks : Marko Ruijtenberg
PvdA : Petra Verhoef, Hamid Azzouzi

Wethouder : Simon Fortuyn

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

CDA : Matthijs Ruitenberg
WIJ Lansingerland : Petrine van Olst
Burgemeester : Pieter van de Stadt
VVD : Nathalie van Bakel, Ed van Santen
D66 : Ineke den Heijer

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond dames en heren, ik open de vergadering van de commissie algemeen bestuur van de gemeente Lansingerland. Mede namens de commissiegriffier goedenavond raadsleden, duo-raadsleden, wethouder Fortuyn, medewerkers en last but not least de inwoners die via de webcast deze vergadering volgen. Wethouder Fortuyn is vanavond de enige van het college, die aanwezig is. We hebben een afmelding ontvangen van Matthijs Ruitenberg, hij wordt vervangen door Terence Buitendijk. En een afmelding ontvangen van Petrine van Olst en zij wordt vervangen door Jan Jumelet. Tot slot wil ik de fractie van de CU feliciteren met de keuze van mevrouw Titia Cnossen als opvolger van wethouder Ankie van Tatenhove, een goede keus. Zij is een ervaren en voormalig wethouder in Berkel en Rodenrijs, ik wens haar namens de commissie veel succes in deze nieuwe job hier in deze mooie gemeente Lansingerland. De heer Dieleman: Hartelijk dank, ik zal de felicitaties doorgeven aan mevrouw Cnossen en uiteraard zal ze hier binnenkort haar opwachting maken in de raad, waarin we haar hopen te beëdigden als wethouder van onze gemeente. Volgens mij u ook allen gefeliciteerd, ik denk dat we een goede nieuwe wethouder voor deze gemeente hebben gevonden.

2. Insprekers

De voorzitter: Insprekers hebben zich niet gemeld.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 15 september 2021

De voorzitter: Er zijn geen wijzigingsvoorstellen binnen gekomen. Dat klopt? Ja. Dan is het verslag vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Kunt u instemmen met de agenda, zoals die nu voor ligt? Ja. Dat is ook akkoord.

Inventarisatie rondvraag:

De voorzitter: De griffie heeft een rondvraag ontvangen van mevrouw Van Heusen over Koningsdag in het centrum van Bergschenhoek.

5. Besprekpunten:

De voorzitter: Deze zijn er niet.

Stukken ter advisering aan de raad:

6.a 2e begrotingswijziging 2021 Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

De heer Philippens, L3B: Volgens mij is dit een hamerstuk, ik heb geen woordvoering. Dank u wel.

De heer Vervaet, VVD: Wel verbaasd, dat het deze keer niet verhoogd werd, maar goed dat het gelijk blijft. Ik ben wel benieuwd, misschien een toelichting, met coronatijd: zijn er nog veel zaken gewijzigd tijdens coronatijd? Dat is het enige, verder akkoord.

De heer Buitendijk, CDA: Allereerst dank voor de stukken, het ziet er netjes uit. Toch heb ik een vraag betreffende de zesde alinea van de aanbiedingsbrief. Er is een uitgangspunt, dat dit bedrag van € 18.000 aan extra Covid-lasten volledig door het rijk zal worden vergoed. Dat is natuurlijk goed nieuws, maar mijn vraag is dan: waar komt dit uitgangspunt vandaan en hoe groot is de zekerheid hierbij, zodat we geen verrassingen krijgen? Dank u wel.

Mevrouw Van Heusen, WIJ: Voor ons is het ook een hamerstuk. Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: Twee interessante vragen. Wat is het effect geweest van Covid in de veiligheidsregio en alles wat ermee te maken heeft gehad? Dat wordt hier in de begroting niet verwerkt. Er is gesteld, dat in deze zaak toch de verschuivingen hebben plaatsgevonden door het uitstellen van investeringen. Dus je zou kunnen zeggen: de investeringen die uitgesteld zijn, een positief resultaat in plaats van een negatief resultaat, dat dat een Covid-effect is. Zo diep gaan we ook weer niet in dit soort dossiers. Ten aanzien van uw vraag van het CDA, het uitgangspunt over wat? De heer Buitendijk: Dat de kosten van corona bekostigd worden door het rijk. Hoe zeker is dit en waar komt het vandaan? Wethouder Fortuyn: Dat is natuurlijk ook een gewetensvraag. Als iets ingeboekt wordt met prudent boekhouden, dan is het zeker, maar ja, het blijft het rijk. Ga ervan uit, dat het zeker is, maar garanties. Ga er maar van uit, dat de boekhouding prudent wordt gedaan.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dan constateer ik dat dit agendapunt, tweede begrotingswijziging 2021 Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond als hamerstuk naar de raad gaat.

6.b Ontwikkelperspectief Bleizo-West

De heer Van Doorn, L3B: Ik ben blij, dat het net lekker snel ging, dus ik hoop, dat ik misschien wel 1 minuutje extra mag pikken in mijn eerste termijn. Het zal gezien de eerdere woordvoeringen van L3B niet als een verrassing komen, dat wij in zullen stemmen met de 4 gevraagde beslissingen, rekening houden met de gemaakte opmerkingen, het ontwikkelperspectief willen vast stellen als kader voor de ontwikkeling met Bleizo-West. Ik zal in mijn eerste termijn toelichten waarom wij dit een geschikte bouwlocatie vinden, het ontwikkelperspectief zelf en tenslotte op het proces opmerkingen maken. In de zogenaamde marktregio, dat zijn de 5 grootste omliggende gemeenten, waar dit gebied een directe verhuisrelatie mee heeft, is de komende jaren een behoefte aan 128.000 huishoudens. Bleizo-West kan er met 4.000-7.000 woningen een wezenlijke bijdrage aan leveren, zodat onze eigen jongeren veel dichter bij huis en hun sociale netwerk hun woon carrière kunnen starten. Opgroeiend in één van de 3 dorpse kernen, studierend en eerste zelfstandige stappen op Bleizo-West zetten om vervolgens weer door te stromen of terug te stromen, hoe je het wilt zien, terug de kern in. We zien de breed gevoelde noodzaak tot bouwen en het rijksbeleid om extra woningen zoveel mogelijk in de nabijheid van hoogwaardig OV te organiseren, zie recent een artikel in Binnelands Bestuur van 17 september, waarin ook de provincie Utrecht die lijn omarmt en de bouw van nieuwe huizen wordt geconcentreerd rond die punten en dat woningen bereikbaar moeten zijn, is het voor L3B van wezenlijk belang om waar mogelijk zelf de regie te houden op waar wij welk type woningen willen realiseren. Als we daar te behoudend opereren, bestaat de kans dat de hogere overheden dit voor ons gaan bepalen. L3B wil aan het stuur zitten om hoogbouw buiten de dorpskernen zelf te houden en ervoor zorgen dat de kernen en buurtschappen Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs hun dorpse karakter blijven houden. Bleizo-West zal volgens het voorliggende perspectief inderdaad stedelijk worden. Is dat erg? Nee. Door samen op te trekken met de gemeente Zoetermeer kunnen we dit ontwikkelperspectief over de gemeentegrenzen heen trekken en kan er een aantrekkelijke mix van groen, wonen, werken en voorzieningen gerealiseerd worden. Dit zal zeker nog nadrukkelijker van toepassing zijn als onze buurman op creatieve wijze bedrijventerrein Lansinghage gaat verbinden met Bleizo-West. Dit kan door de aanwezige windmolens te verplaatsen en in dat deel ook woningbouw mogelijk te maken. Vraag aan het college is of we met de burens al serieus is verkend wat de mogelijkheden hiertoe zijn. De nieuwe wijk komt ook in een gebied met veel werkgelegenheid, grote logistieke bedrijven, distributiecentra, glastuinbouw, Horti Science, Dutch Innovation Park en de bedrijventerreinen Prisma, Bleizo, Hoefweg en het groene Lansinghage. Ook de

Haagse Hogeschool en de Universiteit Wageningen liggen bij wijze van spreken op steenworp afstand. Ook liefhebbers van groen komen ruimschoots aan bod, deze wijk ligt immers op fietsafstand van recreatiegebieden de Rotte, de Groenzoom, het Van Tuylpark en een korte afstand van Bentwoud. De keerzijde van de medaille is dat de uitstraling van de omliggende bedrijfsgebouwen, de HSL, de A12 en de aanwezige hoogspanningskabels serieuze punten van zorg zijn. Dat zijn natuurlijk ook punten van zorg voor de fractie van L3B. L3B hecht er veel waarde aan, dat in de volgende stappen, die in het proces gezet moeten worden, goede oplossingen moeten komen voor deze probleempunten. De fractie constateert, de stukken lezend, dat we op dit punt ook geen verschil van inzicht hebben met het college en is het met de stelling eens, dat een aangenaam en aantrekkelijk leef- en verblijfsklimaat betekent dat het gebied in de basis gezond en veilig is. Om tot een volwaardige groene wijk te komen, moeten er in het gebied ook accommodaties komen voor de dagelijkse voorzieningen, zoals winkels, horeca, basisscholen, sport en bereikbare zorgvoorzieningen. Natuurlijk is bij woningen zo dicht bij een hoogwaardig OV knooppunt een wat krappere parkeernorm begrijpelijk, maar het mag er niet toe leiden dat inwoners van de nieuwe wijk niet of nauwelijks kunnen parkeren. Toestanden zoals nu in Rotterdam west, waar inwoners hun auto niet meer kwijt kunnen, is voor de fractie van L3B geen begaanbaar pad. Kijk naar recente artikelen in het AD, waar de koppen gebruikt worden dat inwoners daar iedere avond rondjes rijden en na vijf uur nergens meer hun auto kwijt kunnen. L3B zal al deze zaken met extra aandacht bestuderen als de ontwikkelstrategie zal worden aangeboden. Het kan haast niet anders dan dat het beleid van de provincie ook richting het ontwikkelperspectief geschetste beeld wordt bijgesteld, zeker als onze raad en die van Zoetermeer het ontwikkelperspectief vast stellen. Graag een toelichting van het college of zij verwachten dat de provincie blijft vast houden aan windmolens of dat zij ook beseffen dat dit een kansrijk gebied is, waar wij hun steun bij nodig hebben, ik weet dat ze vanavond mee kijken, om hier de lokale woningnood aan te pakken. Tenslotte, om dit proces succesvol te laten zijn is het van groot belang dat de politieke rijen sluiten, niet alleen in dit huis maar ook met onze partners in de directe omgeving. Het is namelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid, dat we één van de grootste politieke opdrachten van deze tijd, het realiseren van duurzame woningen, met elkaar oplossen. Onze jongeren trekken tot mijn grote verdriet noodgedwongen weg uit Lansingerland, omdat we hier onvoldoende aanbod creëren. Laten we onze jongeren, maar ook degenen die al weg zijn gegaan of zij die een sociale of financiële binding met onze gemeente hebben, de kans bieden om zich hier blijvend te vestigen. Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Leuk om een keer in deze commissie te zijn. Het gaat hier een stuk vlotter met de agenda dan ik gewend ben, daar geniet ik nu al van. Het is zeker geen hamerstuk. Allereerst: het is een belangrijke avond voor mij persoonlijk, omdat ik mijn 5-jarig huwelijksjubileum mag vieren. Mijn vrouw kijkt ook vanavond, dat doet ze bijna altijd en dus ook een klein woordje aan haar gericht: dank je wel voor het begrip dat ik hier vanavond weer zit en vooral voor alle moois in de jaren die nog komen gaan. We hebben het overigens vandaag op een leuke manier gevierd. Vanavond ligt hier voor ons het ontwikkelperspectief Bleizo-West. Het ontwikkelperspectief gaat een kant op, die ons eerlijk gezegd toch heeft verrast. Vaart maken is op zich natuurlijk wel heel erg goed, maar we moeten het ook zorgvuldig doen en daarbij rekening houden met de wensen van de raad. We hebben hier de bespreking. Diep in ons hart kijkende zouden wij daar misschien liever geen grote woonwijk met duizenden woningen zien. Dat baart ons zorgen. Zorgen dat de in het ontwikkelperspectief beschreven te realiseren vierde kern los staat van de Lansingerlandse dorpen, dat het gebied straks de Lansingerlandse identiteit mist. Wat is dat dan? Dorps karakter, groen, relatief rustig. Ook maken wij ons zorgen om de leefbaarheid in Bleizo-West dat wordt gegarandeerd, denk aan de aangrenzende HSL, de reguliere spoorlijn, de snelweg A12 die er langs en doorheen zal gaan en daarmee de gezondheid van de mensen die er zullen gaan wonen en werken. Het gebied valt onder Lansingerlands gezag en zal in potentie misschien stadsere problemen en uitdagingen met zich mee brengen, denk aan keuzes rond ruimtelijke indeling, vuil ophalen, overlast en criminaliteit, misschien sociaal economische dingen, dat soort zaken. Verder maken wij ons ook zorgen, grote zorgen, dat de afgesproken realisatie van windmolens, de windopgave, straks op een andere plek moet gaan gebeuren in onze mooie gemeente. Waar dan? Wij zien het niet. Om dan ook het huidige ontwikkelperspectief mogelijk te maken is er ook nog actie van de provincie nodig. De huidige bestemming laat woningbouw ook niet zomaar toe. Het zijn niet alleen maar zorgen, ik begin daarmee, maar het zijn niet alleen maar zorgen, dat past ons als liberale partij ook niet, we zien ook kansen die de ontwikkeling van Bleizo-West met zich mee brengt. Jonge gezinnen en jongeren hebben er meer kans om in onze gemeente te blijven of zich te komen vestigen in onze mooie gemeente. We dragen hiermee bij aan de oplossing rond woningnood, ook al eerder aangehaald door de vorige spreker. De kans op vertakking van de E-lijn van Berkel naar Zoetermeer, de ZoRo-lijn, vorige week hebben we daar ook nog een amendement over aangenomen, ingediend door D66, die kans wordt stevig vergroot doordat er meer potentiële gebruikers zullen komen. Voor de bereikbaarheid van onze huidige inwoners zal het ook een enorme winst kunnen zijn. De Home of Horti Science kan verder worden doorontwikkeld, al zien we daar eerlijk gezegd nog te weinig van terug in het ontwikkelperspectief, dat zou wel meer mogen zijn. Er liggen ook mooie kansen van verbinding van Bleizo-West met het Rottemeren gebied en het Annie M.G.

Schmidtpark. De wijk kan een groen en duurzaam visitekaartje worden van onze gemeente vanwege de zichtlocatie aan de A12, langs het reguliere spoor en de HSL. De opgave voor windopwekking, waar ik zojuist al zorgen over uitsprak, kan misschien slim worden ingevuld bij de ontwikkeling van Bleizo-West, waardoor de noodzaak om die extra windmolens te realiseren misschien vermindert of zelfs weggenomen kan worden. Ik ben benieuwd hoe het college kijkt naar deze gemeenteopgave. Als laatste wat kansen betreft: ook zien wij een kans dat er extra druk op de realisatie van de hinderbeperkende maatregelen rond de HSL kan komen, rond dat spoor. Er is al heel veel over gesproken, in de commissie ruimte, in de raad, we kennen allemaal de problematiek, we willen allemaal dat er vaart gemaakt wordt en misschien kan dit wel extra druk leggen, waardoor die vaart er nog meer komt. Daar profiteren veel van onze huidige inwoners ook van. Zorgen en kansen dus, dat is heel dubbel. We weten dan ook niet goed welke kant we op willen met dit ontwikkelperspectief. We zijn vooral benieuwd naar de lopende discussie in deze commissie en de beelden van de andere partijen. Ik kan me niet anders voorstellen dan dat zij ook zorgen zien en natuurlijk ook de kansen, maar laten we daarover in gesprek gaan en kijken hoe we die het hoofd gaan bieden. Dank u wel.

De heer Ammerlaan, CDA: We staan hier voor de vraag, de gevraagde beslissing, om het ontwikkelperspectief vast te stellen als richtinggevend kader voor de ontwikkeling van de locatie Bleizo-West met 4.000-6.000 woningen en 100 tot 150.000 vierkante meter aan bedrijven en voorzieningen. Het CDA vindt de gevraagde beslissing voor een richtinggevend kader in een veel te vroeg stadium is. Ik had 51 technische vragen, maar ik kom er vanavond nog wel een heleboel tegen, waar ik nog geen antwoord op heb en dat hoor ik wel meer, denk ik. Een vraag aan de wethouder gelijk maar: wat is het juridische kader van het richtinggevend kader? Ik vind hem wel erg direct gelijk, dat het eenrichtingsverkeer is. Kan je nog alle kanten op halverwege? De antwoorden op de door ons gestelde technische vragen, of er was geen antwoord op ze leidden tot meer vragen en veel antwoorden zijn niet duidelijk. Veel: zie die vraag. Dus er is nog veel open. Het proces. De diverse radenbijeenkomsten, die er zijn geweest, waarbij voor Bleizo-West verschillende mogelijkheden zijn geweest, alle invalshoeken zijn bekeken, het ging alle kanten op eigenlijk en op zich is dat prima natuurlijk, alle kanten bekijken. Tijdens de radenbijeenkomst van 27 mei j.l. werd een soort tussenbalans gepresenteerd van bestuurlijke opdracht Bleizo-West. De presentatie was afwijkend van wat er verwacht was en gaf wat onduidelijkheid. Ook beide wethouders, Fortuyn en Idema, waren enigszins verbaasd over waar mee gekomen werd, dat kwam in het slot tot uiting. Bij het slotwoord van wethouder Fortuyn bij die bijeenkomst werd gezegd, dat het een kant op moest gaan van een campus-achtige omgeving met onderwijs, onderzoek, bedrijven en woningen voor met name studenten en arbeidsmigranten. Wethouder Fortuyn zei ook, dat het aantal instappers niet het uitgangspunt voor de invulling van het gebied moest worden. Het gaf ons een bepaalde richting waar het op zou gaan. De vraag aan de wethouder. Dit voorgestelde ontwikkelperspectief is een compleet andere invulling dan wat u toen aangaf, dus ik was behoorlijk verbaasd, zeg maar. Na die radenbijeenkomst van 27 mei is er door de raad van Zoetermeer een bespreking geweest over de invulling van Bleizo-West, omdat ze vond dat er te weinig aandacht was besteed aan de vervoerswaarde. Er werd soort van opdracht gegeven aan wethouder Idema om dit terug te koppelen, dat er meer nadruk moet komen op de vervoerswaarde voor het verkeersknooppunt. Wat strijdig is met wat wethouder Fortuyn vertelde aan het eind van de bijeenkomst op 27 mei. Hij zei: het aantal instappers is niet bepalend. En bij Zoetermeer zeiden ze. De heer Jumelet: Ik zit eigenlijk verbaasd te luisteren naar wat de collega van het CDA aangeeft. Hij verwijst elke keer naar de bijeenkomst van 27 mei, maar volgens mij is er nog een bijeenkomst geweest op 9 september, waar hij ook bij was. Volgens mij zit er weinig licht tussen hetgeen de wethouder daar verteld en gepresenteerd heeft en wat we hier vanavond op tafel hebben liggen. Wellicht is de heer Ammerlaan de bijeenkomst van 9 september vergeten, maar misschien is het handig om die even in herinnering te roepen, want dan zijn heel veel opmerkingen al opgelost. De heer Ammerlaan: Ik ben zeker 9 september niet vergeten, want 9 september lag het verhaal voor dat we nu bespreken. Dat is 1 op 1, 9 september en nu ligt er hetzelfde verhaal, dus dat ben ik niet vergeten, zeker niet. Maar ook toen was ik verbaasd, dat er toch een ander plaatje uit kwam. Dat wil niet zeggen, dat ik nu ineens heel veel antwoorden heb, dat geloof ik niet. Dan Horti Science Park. Er is weinig bekend en rekening gehouden met het ontwikkelplan van de ruimtebehoefte die er is voor het Horti Science Park. Het college vindt het wel belangrijk, het ziet Horti Science als de belangrijkste pijler, voldoende ruimte te bieden. Dat staat in de beantwoording van mijn vragen, het college gaf dat sterk aan, dat ze daar heel veel belang aan hecht, als antwoord op vraag 18. Horti Science en ook de mogelijke samenwerking met Dutch Innovation Park moet voldoende ruimte, kansen en zeker de tijd krijgen om zich te ontwikkelen. Met het nu voorgestelde plan en de ontwikkeling die ze voortvarend zullen starten voorzien we dat de ontwikkeling van Horti Science Park niet de tijd krijgt in toekomst en dat het in de knel kan komen. Ik denk dat dat gaat wringen. De vraag is dan ook: is het college, en de andere fracties, het met ons eens dat voorkomen moet worden dat dit gaat gebeuren? Anders gaan we datgene waar we sterk in willen zijn, dat kunnen we niet uitvoeren. Mevrouw Verhoef: Kan de heer Ammerlaan nog een keer toelichten waarom hij bang is dat de ontwikkeling van Horti Science in de knel komt, want dat begreep ik niet helemaal. De heer Ammerlaan: Die behoefte was er nog niet. Op het moment dat je woningen gaat

bouwen, allerlei infrastructuur gaat maken en je komt er vervolgens achter, dat heb ik ook uit de tuinbouwsector gehoord, dat er dan te weinig hectaren over blijven om dat te ontwikkelen, dan zit je klem. Dat is een beetje mijn angst. Je kan namelijk maar 1 ding tegelijk doen. De heer Jumelet: Misschien dat de heer Ammerlaan het kan toelichten dan, waar hij dat conflicterende belang ziet. Volgens mij ligt de Horti Science aan de andere kant van de HSL, een vrij lang stuk daar vandaan. Volgens mij hebben wij kunnen horen bij Horti Science dat hetgeen zij willen op het gebied gebeurt, dat gescheiden wordt door de HSL en de nieuwbouw, dus ik zie de conflicterende behoefte niet. Wellicht kan hij dat toelichten, want ik zie hem niet. De heer Ammerlaan: Daar werd bij de bijeenkomst bij Horti Science ook al naar gevraagd en dat was nog onduidelijk. Er ligt nog 10 hectaren, niet van de gemeente. In de afgelopen bijeenkomst werd ook nog eens de vraag gesteld: hoeveel is er nodig? Misschien wel heel het gebied van Bleizo-West, werd er gezegd. Dat is door een ambtenaar gezegd. Dat is koffiedik kijken, daar zijn we het allemaal over eens, maar het is wel gezegd. Ik heb het toen zeker gehoord. Maar we weten het niet, dat zeg ik ook eerlijk, zo is het ook. Woningbouw. Woningbouw is belangrijk, dat vindt ook het CDA uiteraard. Maar als we kijken naar het Stek-onderzoek op blz.33, dan staat er in dat er tot 2031 3.950 woningbehoefte is. Er zijn al 1.140 woningen aan harde plannen. De resterende behoefte van 2.810 woningen voor dezelfde periode zijn er exclusief Bleizo aan zachte plannen 5.275 woningen. Dus ja, er is ruimte om genoeg te bouwen tot 2031. Als we verder kijken tot 2041, dan is er een behoefte aan 5.550 woningen en dat er aan zachte plannen 5.275. Dat is dan iets te weinig, maar er zijn heel veel plannen. Voor Zoetermeer resulteert dan in 2041 in een plus van 13.000 woningen, zachte plannen. De voorzitter: U zit aan de 8 minuten. Ik heb rekening gehouden met interrupties, maar 5 is de grens. Ik wil vragen om af te ronden. De heer Ammerlaan: Ik ben er nog lang niet, dat is een probleem. Het Stek-rapport zegt, dat het belangrijk is dat de zachte plannen uitgevoerd moeten worden, want daar schort het aan. In plannen kan je niet wonen, we zijn het er allemaal over eens, dat er huizen moeten komen, maar laten we de plannen, die er liggen ook uitvoeren. Dat vinden wij belangrijker, want dan bouwen we bij de kern. De heer Jumelet: Het is een heel interessant punt, dat de heer Ammerlaan gaat maken nu. Dan ben ik ook benieuwd of hij onderschrijft wat in het Stek-rapport staat over versnellen. Bent u dan bereid in Bleiswijk niet de lange tijd daarvoor te nemen, maar om te zeggen: dan gaan we versnellen. Dat geldt ook voor Wolvert en andere plekken. Hoe kijkt het CDA daar dan tegenaan? Het is: of we gaan voor Bleizo-West of we gaan versnellen. Ik denk dat er een keuze gemaakt moet worden. De heer Ammerlaan: Dan is de keus sneller bouwen in bestaande omgeving. Die gaat wat ons betreft ver boven een nieuwe locatie waar alles opnieuw bedacht moet worden, een vierde kern met al zijn problemen en vragen, die ook al eerder genoemd zijn. Wat ik mis, is burgerparticipatie. Bij zo'n opgave, zo groots, mis ik dat onze bewoners meegenomen zijn. Dat we hier beslissen om een vierde kern te bouwen, ik vind dat we de bewoners daar bij moeten betrekken, dat vind ik. Mevrouw Verhoef: Wilt u dan de huidige inwoners van Lansingerland vragen of al die mensen die staan te schreeuwen om een huis? De heer Ammerlaan: Natuurlijk staan mensen te schreeuwen om een huis, dat weet ik ook wel, maar we praten ook over een opgave niet alleen voor Lansingerland, maar ook voor de omgeving. We moeten alles regelen, we bouwen al heel veel en we hebben een hoop op de plank liggen. Het is ook moeilijk om alle bouwplannen uit te voeren. Dus concentreer je. Ik heb geleerd, dat je niet alles tegelijk moet willen doen. Vier, vijf grote bouwplannen, dat wordt hem niet. Mevrouw Verhoef: Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag. Gaat u dan de inwoners van Bergschenhoek en Berkel vragen of zij het goed vinden dat er extra huizen gebouwd gaan worden op een plek waar de burens vooral bedrijven zijn en een heel mooi hoogwaardig openbaar vervoer? De heer Ammerlaan: Dat vind ik, ja, dat wij dat aan onze inwoners moeten vragen. Wij zijn gekozen door onze inwoners van Lansingerland. Je moet burgers mee nemen in datgene waar Lansingerland heen wil. Dat vind ik wel heel belangrijk, want we zitten hier voor onze burgers.

De heer Jumelet, WIJ: Het is de vraag vanavond: denken in oplossingen of denken in problemen. Tegen die achtergrond hebben wij nagedacht over deze locatie. We zijn meerdere keren in gezamenlijkheid met de raad van Zoetermeer bijeen geweest. Dan kan je zeggen: we zijn als raad van Lansingerland goed mee genomen in de planontwikkeling en in de gedachteontwikkeling rondom deze locatie. Wij constateren, dat er een enorme behoefte is aan woningbouw, zowel in Lansingerland, in de regio als in de provincie. Mijn buurman gaf allerlei cijfers vanuit het Stek-rapport, maar onderaan de streep, op het moment dat je je oren open houdt en de krant leest, gaat dat verder dan de cijfers die opgesomd worden, want de woningnood en de woningbehoefte is enorm. Ik heb afgelopen raad gezegd: ik ben benieuwd waar mijn kinderen gaan wonen in Lansingerland, want het is vrijwel onmogelijk hier om de woningmarkt op te komen. In die zin denk ik dat wij mogen constateren, dat er een schreeuwend tekort aan woningen is. Je kan het ook anders formuleren: er is een enorme behoefte aan woningbouw. Daarnaast constateren we, dat we een prachtig treinstation hebben. Een treinstation dat uitermate goed is. Ik maak er soms zelf weleens gebruik van, het is fantastisch, dat je zo richting Utrecht kan, Den Haag, Gouda, zelfs Den Bosch en Tiel. Wat dat betreft is onze omgeving goed ontsloten door de trein. Het punt van parkeren, dat de heer Van Doorn net aangaf, dat steunen wij van harte, ook in het licht van eerdere discussies in deze raad. Vraag aan de wethouder, het antwoord weet ik wel, maar ik wil het toch

publiekelijk stellen: als alle lichten nou eens op groen springen en de provincie inderdaad mee gaat in hetgeen wij graag willen als Lansingerland en Zoetermeer, laten we onze broeders en zusters daar niet vergeten, wanneer gaan we dan de eerste paal slaan? Ik hoop dat de wethouder daar expliciet in kan en wil zijn. Onze partij WIJ wil bij dit dossier, ook bij alle dossiers maar zeker bij dit dossier, kijken naar de toekomst en niet blijven hangen in het verleden. In de fractie werd gezegd: we hebben heel veel klavertjes drie, maar we zijn eigenlijk altijd op zoek naar het klavertje vier. In dit geval zouden we het klavertje vier zelfs binnen handbereik hebben. Laten we vanuit dat perspectief ook met name zien wat we voor onze eigen inwoners, door wie we gekozen zijn, kunnen betekenen. Wij kunnen met name voor jongeren en jonge gezinnen heel veel betekenen op deze locatie. Ik ben ook blij, dat het CDA ook kiest voor versnelling. Misschien moeten we niet of of zeggen, maar misschien wel en en. Het zou fantastisch zijn als we die stap kunnen maken. De heer Ammerlaan: Ik ben het uiteraard ook met u eens, dat we er snel voor moeten zorgen dat onze kinderen hier in de toekomst kunnen blijven wonen. Maar als we versneld gaan bouwen, zouden we er dan de voorkeur aan geven om dat bij de bestaande kernen te doen of zou u zeggen: we bouwen daar? Wat zou uw voorkeur hebben? De heer Jumelet: Het mag geen verbazing wekken, mijn fractie kiest voor de en en variant. Graag de locaties die wij nu in beeld hebben en de locatie Bleizo-West, want het zou toch eeuwig zonde zijn als we Bleizo-West een groot grasveld laten zijn met het enorm mooie vervoersknooppunt. In die zin is het wat ons betreft en en, want we leven in deze wereld niet alleen voor onszelf, niet alleen voor Lansingerland, maar ook voor de regio en voor onze provincie. Er is gewoon ontzettend veel behoefte in deze regio aan woningbouw. Dan kom ik bij de beslispunten, dat correspondeert mooi met het klavertje 4, want het zijn ook 4 beslispunten. Daar zeggen wij als fractie volmondig ja tegen. We vinden het een fantastisch plan, een unieke kans, We zeggen dan ook volmondig dat Lansingerland, Zoetermeer maar ook de provincie: we hebben goud in handen. Laten we alsjeblieft het niet als zand door de vingers laten glijden. Op het moment dat je het niet doet, dan ben ik benieuwd wat we daar uiteindelijk gaan krijgen. Wat dat betreft zijn we het met elkaar eens. Logistieke bedrijven, we hebben er heel veel zien verrijzen hier. De heer Ammerlaan: We hebben goud in handen. Over financiën hoor ik niemand. Er wordt gezegd: het moet budgettair neutraal uitkomen. Maar ook daar zitten nog zoveel haken en ogen aan. Nu weet ik dat er toevallig een partij is, die de financiën goed op orde wil houden, dat is het stokpaardje van uw collega. Hoe kijkt uw partij daar tegen aan? Hoeveel verlies accepteert u als het toch anders uitpakt? De heer Jumelet: Ik begon mijn betoog met: we denken graag in oplossingen en niet in problemen. We gaan vanavond een ontwikkelperspectief vast stellen, u daagt mij een klein beetje uit, ik ga er toch iets van zeggen. Toen ik uw 51 technische vragen las, dacht ik: ik ben benieuwd wat uw insteek is. Wilt u aan de voorkant alles geregeld en dicht geregeld hebben? Of zegt u, kijkend naar de toekomst toe: wij zien daar een ontwikkelmogelijkheid en wij gaan ervoor? Natuurlijk, er zullen heel veel hobbels en bobbelts zijn, die genomen zullen moeten worden, maar heel veel dingen zijn oplosbaar en heel veel dingen zijn ook goed te regelen, wellicht ook met burens en provincie. Op het moment dat je vanuit problemen denkt vanuit de voorkant, dan kom je nooit van start en zal er ook nooit wat gebeuren. Ik denk dat als je denkt in oplossingen en in kansen, in dit geval willen we dat zeker doen. De heer Ammerlaan: Ik denk zeker in oplossingen en kansen en niet alleen maar in problemen, maar ik heb geleerd dat je altijd moet inschatten wat de problemen zijn zonder daarbij te doemdenken. Wil je investeren en durven, daar kan ik van huis uit ook wel mee omgaan, dan moet je wel weten welke kant je opgaat, waar je instapt. Ik vind dat we nog te weinig informatie hebben en dat het te snel gaat, waar je nu in stapt. Ik ben niet negatief dat er niets kan, maar ik wil wel iets meer weten. De heer Jumelet: Wij zitten daar dus anders in. Ik denk dat vanuit mijn fractie het signaal heel duidelijk is, dat hebben we al eerder aangegeven: hoe sneller daar van start gegaan kan worden, hoe beter. Ik zeg u niet voor niets: we hebben goud in handen. Wij denken graag in oplossingen en daarover kan je van mening verschillen. Mijn laatste zin is eigenlijk: we staan vierkant achter de wethouder om met dit document onder de arm richting de burens te gaan en ook richting de provincie. We zijn ook gaarne bereid om met hen mee te denken, met het college mee te denken, als het gaat om de opgave die er ligt rondom wind. Ik hoop van harte, dat is een oproep aan de provincie, misschien moet ik in de camera kijken, maar ik hoop van harte dat de provincie ook bereid is om deze kans aan Zoetermeer en Lansingerland te gunnen, maar ook aan zichzelf te gunnen, want uiteindelijk doen we dit niet voor onszelf, maar voor onze regio en onze provincie. Dank u wel.

De heer Dieleman, CU: Voordat ik mijn eigen bijdrage ga houden, wil ik complimenten uitdelen aan de heer Van As en de VVD-fractie. Ik vind het tof van een fractie waarvan bekend is dat ze dit dossier ingewikkeld vinden, dat ze die ingewikkeldheid hier op tafel neerleggen en aangeven: we gaan het er met elkaar over hebben en we laten ons graag in het debat van verschillende kanten overtuigen of niet en dan zullen we op een bepaald punt uit komen. Dat is hoe we het debat horen te voeren in deze raad. Als je het niet weet, dat je daar met elkaar over praat en vervolgens tot een standpunt komt. Dus complimenten voor de opstelling van de VVD-fractie, dat vind ik heel mooi om te zien. Dan over naar onze eigen bijdrage. Ik denk dat het één van de onderwerpen is waar we de afgelopen jaren veel over hebben gediscussieerd in onze fractie. Vanaf het moment dat die maquette hier midden in de raadszaal werd neergezet, dat was niet het meest gelukkige moment, toen gingen wij ook zwaar in de ankers in

onze fractie, tot het moment waar we nu zijn. We hebben er regelmatig met elkaar over gepraat. We hebben moeilijkheden naar elkaar uitgesproken, dingen die we nog niet zo goed wisten en waar we uiteindelijk op uit zijn gekomen, is dat hier een voorstel ligt, dat we gaan steunen. Laat dat vast de conclusie zijn: wij kunnen ons vinden in het voorstel dat hier voor ligt. We zijn niet van plan dat te amenderen. We gaan wel een paar punten mee geven, die we graag meegenomen zien richting volgende stap. Wij vinden dat dit perspectief heel goed volgt op het eerdere rapport van Twynstra Gudde, dat we hier met elkaar hebben vast gesteld. We hebben het er toen over gehad, dat was de eerste keer dat we gekozen hebben voor woningbouw. Het was goed onderbouwd en we vinden dat het in het stuk, dat voor ligt, ook goed is onderbouwd voor besluitvorming op dit moment. Dus de ontwikkeling, die hier wordt beschreven kunnen we heel goed volgen. Zeker ook als we op landelijke en op regionale schaal kijken naar wat hier gaat gebeuren. Ik sluit me onmiddellijk aan bij eerdere sprekers die hebben gezegd: dit is wel heel anders dan in Lansingerland. Dat hebben we afgelopen maandag in onze fractie besproken. Als je hier met je Lansingerlandse bril naar kijkt met het oog op één van onze dorpen, dan is dit een ontwikkeling die we nog niet kennen. Maar we wonen in een omgeving, die niet ophoudt bij onze grenzen. We gaan daar erg dicht tegen Zoetermeer aan bouwen, dus laten we er ook met een regionale bril naar kijken, dan kunnen we heel goed volgen wat hier voor ligt. Tegelijkertijd: er zijn dingen die we gewoon spannend vinden bij hetgeen nu voorligt en die we ook graag verder mee willen geven als we een ontwikkelstrategie gaan uitwerken. De wethouder geeft aan, dat hij die punten ook mee wil nemen in het verdere vervolgtraject. Ik ga er doorheen in de volgorde, zoals ik ze hier op mijn scherm heb staan. We hebben wat vragen bij het type woningen en de hoeveelheid woningen, die worden gebouwd. De range van 4.000 tot 6.000 woningen vinden we nog vrij groot, het is niet echt smart. Dat is ook logisch voor de fase waar we nu in zitten, dat zal allemaal nog verder uitgewerkt worden, dat is prima, maar sowieso zien we dat het een groot dorp wordt. Het gaat ongeveer net zoveel inwoners hebben als het dorp Bleiswijk, dat is best een substantieel deel van onze gemeente. Wat ons betreft, als we er op uit zouden komen, dat de hoeveelheid woningen iets omlaag moet, omdat dat bijdraagt aan een betere, een kwalitatievere wijk, dan vinden we dat prima. Die 4.000 tot 6.000 woningen is geen hard getal zo meteen, de range is groot en mag nog wel een beetje fluctueren als we daarmee het beste programma voor deze locatie kiezen. Richting de heer Ammerlaan, voordat hij me interrumpeert over de financiën: een gemeente is er niet om iets te maken, een gemeente is er om goede dingen te doen voor de samenleving. Dus als er een goed voorstel wordt voorgelegd, waar extra geld bij moet, dan zijn we van harte bereid om daar in deze raad over te praten, zoals we dat bij een heleboel grondexploitaties hebben gedaan in de afgelopen jaren. De heer Ammerlaan: U zei al dat er geld bij mocht. U zei iets over winst, maar ik heb het niet over winst gehad. Ik heb gehad over hoe groot het verlies is. We hebben al meer wijken gehad, die heel veel geld gekost hebben. De heer Dieleman: En wat een fantastische wijken zijn dat geworden. Die hebben dan misschien wel wat meer geld gekost, maar gaaf dat we nu zulke wijken in onze gemeente hebben. Volgens mij mogen we daar heel trots op zijn. Het hoort er ook een beetje bij als je wijken ontwikkelt. Kwaliteit en ziel gaan wat ons betreft echt boven het aantal woningen. We vinden het allerbelangrijkst dat de mensen die daar zo meteen wonen het gevoel hebben dat ze daar thuis zijn, dat ze daar wonen in een omgeving waarin ze willen wonen, dat ze daar hopelijk een tijdje blijven wonen of mogelijk. Dat gaat wat ons betreft echt boven de aantallen woningen. We willen het type woningen graag wat verder uitgewerkt hebben, het gaat nu over veel hoogbouw, wat op die locatie misschien wel logisch is, maar atypisch voor onze gemeente. Willen we dat of willen we toch een mix met wat extra laagbouw en grondgebonden woningen ook om daar eventueel een woon carrière door te kunnen maken, want een wijk gaat pas echt leven als er ook mensen zijn die er wat langer wonen en niet iedereen na 5 jaar weer uit die wijk vertrekt. Het ging net al over burgerparticipatie, dat is ook een vraag die wij hadden. Hebben wij al een beetje in beeld wie hier nou eigenlijk willen wonen? Ik zie nu heel veel cijfers staan, die zullen ongetwijfeld goed uitgerekend zijn, dat lieten de rapporten ook wel zien. Onze vraag is: is het nodig om in het volgende stapje ook eens onderzoek te doen of wat we daar voorstellen ook inderdaad iets is waar mensen en potentiële bewoners enthousiast van worden. Willen jongeren hier echt wonen? Daar gaat het vaak over in het rapport. Het gaat niet zoveel over woningen voor senioren, maar misschien zijn er wel senioren die het fantastisch vinden om zo dicht bij een station te wonen in een stukje met de voorzieningen, die we daar ook gaan creëren. Dus wat ons betreft kan dat worden meegenomen in het vervolgtraject. Als we het dan toch over mix hebben: het gaat veel over lage en midden inkomens in het stuk. Overigens in het raadsvoorstel gaat het daar in een andere toon over naar ons idee dan in sommige passages van het Stek-rapport. Er zit nogal wat licht tussen de mix van lage en midden inkomens, waar we voor gaan bouwen, en de wat duurdere woningen. We zien graag een gezonde mix daar voor de toekomstbestendigheid van de wijk en over de woon carrière die je daar kan doormaken, zoals ik net al zei. We zorgen er gewoon met elkaar voor dat het over 40 jaar nog een wijk is waar mensen met elkaar willen wonen. Dan een ander punt. Er is een aantal kernwaarden gedefinieerd en die kernwaarden vinden we prima. Het is echt klein bier zo'n opmerking: we zouden het qua volgorde helemaal anders doen. Wat ons betreft is een gezonde en duurzame leefomgeving echt het allerbelangrijkste voor die woonwijk. Poort tot de regio is prachtig, maar dat is wat ons betreft echt secundair. Het gaat erom, dat we daar een gezonde en duurzame leefomgeving creëren voor de mensen

die daar gaan wonen. Daarbij vinden we het ook van belang, dat er goede voorzieningen komen, plekken voor ontmoeting, een kerk, winkels passend bij de wijk. We willen echt voorkomen dat het een eenzaamheidswijk wordt, waar mensen 's ochtends allemaal de deur open doen om naar hun werk te gaan, 's avonds weer terug komen en de deur weer dicht trekken en ondertussen geen idee hebben wie er in de wijk wonen en daar niemand ontmoeten. We hebben daar in de radenbijeenkomst wat over gehoord en aandacht voor gevraagd, maar ook in de komende periode zien we graag verder uitgewerkt hoe we voorzieningen creëren die ook bijdragen aan de cohesie in dit gebied. We bouwen echt een heel nieuw dorp. We willen graag nog verder uitgewerkt zien hoe we dit goed aan laten sluiten bij de omgeving. We vinden het namelijk best spannend, een nieuw dorp op zo'n locatie. We zijn ergens ook een beetje bang, dat het een dorp wordt dat nergens bij hoort. We zien graag nog verder onderbouwd in de volgende stukken hoe we de verbindingen kunnen leggen met de andere plekken, zowel in Zoetermeer als in Lansingerland. Wat ons betreft zijn gemeentegrenzen daarin niet heilig, wat ons betreft zou ook dat gesprek in het vervolgtraject gevoerd kunnen worden: waar past dit gebied nou het beste bij? Vooral kijkend naar de behoefte van de mensen die daar wonen. Tot slot twee opmerkingen. Maak gebruik van voorbeelden op andere plekken in het land. We zijn niet de eersten die een woonwijk gaan bouwen op een plek die wat verder van bestaande kernen af ligt. In Leidsche Rijn is dat gebeurd, Brandevoort bij Helmond, het vijfde dorp wordt ontwikkeld in Zuidplas, maak vooral gebruik van de lessen die daar al zijn getrokken. En echt tot slot: stem ook goed af met de provincie. We willen echt voorkomen dat we hier weer hele mooie plannen aan het maken zijn voor Bleizo en dat de provincie daar een streep doorheen zet. De raadsleden die al wat langer mee lopen herinneren het zich misschien nog wel, dat is niet goed als dat in een laatste fase gebeurt. We zouden heel graag zien dat onder de volgende stukken ook de handtekening van de provincie staat, dat we goed hebben afgestemd wat we doen met die windenergieopgave, dat we goed hebben afgestemd wat er nou gaat gebeuren en of de provinciale plannen erop aangepast gaan worden. Er staat nu dat er is ingesproken, dat er afstemming heeft plaats gevonden, maar we zien ook graag een harde handtekening van de gedeputeerde, die eronder komt te staan, zodat we met elkaar gaan werken aan deze ontwikkeling. Uiteraard zullen wij daarover ook contact opnemen met onze eigen Statenfractie. Dank u wel.

mevrouw Den Heijer, D66: Als één van de latere in de rij, al veel dingen gehoord die herkenbaar zijn, maar laat ik beginnen. Het is niet de eerste keer dat we het als raad over dit stuk grond hebben en niet de eerste keer dat er ambitieuze plannen zijn om Bleiswijk een belangrijke regionale bestemming te geven. Denk ook nog even terug aan het outlet-centre, wat we eerder hebben gehad en nog eerder terug het grootschalig sportpaleis. Niet iedereen heeft dat meegemaakt in de raad, ik ook niet allemaal, maar je kunt ons in ieder geval niet verwijten dat we als Lansingerland geen lef hebben om hier een mooie bestemming aan te geven. De vraag is natuurlijk of dit nou het laatste plan zou zijn, dat we hier met elkaar gaan bespreken en ook verder gaan ontwikkelen. Sinds het succes van station Lansingerland Zoetermeer is het voor ons wel duidelijk dat bouwen van woningen op deze locatie een mogelijkheid is die we zeer serieus moeten gaan onderzoeken. Vanavond hebben we dan ook een nieuw ambitieus ontwikkelperspectief liggen, waar het over een aantal jaar een thuis kan worden voor vele duizenden mensen, een spannend plan. We staan dus positief tegenover dit plan, ik zal zo met een paar punten toelichten waarom we dat een positief plan vinden. Maar daarna heb ik ook wel een aantal kritische randvoorwaarden, die wij echt wel belangrijk vinden, waar we niet makkelijk overheen willen stappen, die van belang zijn voor het verder ontwikkelen van dit plan. Maar eerst naar de positieve kanten, waarom wij zeggen: in principe willen wij dit verder onderzoeken. Het draagt natuurlijk bij aan het tekort aan woningen in deze regio. Dan is het misschien niet eens het tekort aan woningen voor Lansingerland alleen, daar heeft de heer Ammerlaan misschien wel gelijk in, dat we met de zachte plannen die we hebben, genoeg voor onze eigen inwoners zouden kunnen bouwen, maar voor de regio is dat zeker niet voldoende. Dat wordt ook in het Stek-rapport goed onderbouwd. Dus die extra woningen zijn nodig en we vinden ook dat we als Lansingerland daar een bijdrage aan kunnen leveren op deze plek. Het biedt wel voor ons, voor Lansingerland dus, een aanvulling van ontbrekende woningtypes. Denk aan starterswoningen, sociale huur en midden huur, die hebben wij minder in Lansingerland en daar kan het een mooie bijdrage aan leveren. Daarbij komt natuurlijk ook, wat ook positief is, ik zei het eigenlijk al, het station Lansingerland Zoetermeer kan je verder ontwikkelen hierdoor. En naast de A12 is het een goed bereikbare locatie en lijkt de ontwikkeling van woningbouw voor de hand liggen. Tevens zetten we hiermee ook in op het verzilveren van vervoerswaarde van het station. En het draagt ook bij aan het verdere door ontwikkelen van de ZoRo-lijn, de mogelijkheid om die ook echt op te waarderen. Het laatste positieve bij dit plan vinden we, dat het een locatie is dat je als geheel kan ontwikkelen, dat staat ook al een paar keer in het voorstel, waar je als gemeente de regie kan voeren en het biedt kansen voor nieuwe, unieke woonvormen, vernieuwend bouwen en we kunnen daar nieuwe woonconcepten uitproberen. Allemaal positieve punten. Zijn we dan niet kritisch? Nou, dat zijn we zeker ook wel en we hebben 6 punten. Ik weet niet of ik het allemaal in de tijd ga halen, maar ik ga eens kijken hoe ik dat ga doen. Eén ervan is dat we ons ervan bewust moeten zijn, dat dit een ander soort wijk is, dan bijvoorbeeld Wilderszijde. De woonomgeving is zo meteen omringd door bedrijvigheid, glastuinbouw en

de uitstraling is hierdoor in principe minder aantrekkelijk. Dat betekent dat we extra moeten investeren, zowel in de fysieke als de sociale infrastructuur, omdat we daar goed op in moeten spelen. We moeten groen bouwen en de voorzieningen daarop inrichten. We lezen dat deels terug in het plan, maar we willen dat we daar sterk op gaan letten, want ook in financiële zin zal het betekenen dat we meer moeten investeren om er een leefbare wijk van te maken. Die investeringen zijn hoger dan elders en daar moeten we niet makkelijk overheen springen, want je ziet later vaak dat daar de bezuinigingen komen, maar dat willen we echt voorkomen. Dat geldt ook voor de leefkwaliteit qua gezondheid op deze plek. Iedereen voelt hem al aankomen, zo dicht bij snelweg, spoorlijn en hoogspanningsmasten. Mensen vragen ook aan mij: hoe kan je nou garanderen, dat het een prettige en gezonde wijk wordt om daar te wonen? Dat moeten we dus echt met elkaar onderzoeken en ik heb dat in het plan weinig terug gelezen, dus dat baart me wel zorgen. Als inwoners me daar naar vragen, heb ik daar eigenlijk geen goed antwoord op en dat voelt niet prettig. De wooncrisis is belangrijk, maar we moeten niet ongezonde woningen gaan bouwen. De vraag is dan ook: kunnen we die weg niet op één of andere manier inpakken? Hoe kunnen we aan al die slechte luchtkwaliteiten iets doen? De derde randvoorwaarde is de duidelijke afstemming in de regio en met onszelf, dat heb ik al meer gehoord. We hebben concurrentie van andere woningbouwplannen, zoals Wilderszijde, hoe gaan we daar mee om? En we hebben afspraken in de regio en de provincie over duurzame energie. We weten dat de ontwikkeling van Bleizo-West tot een intensieve woningbouwlocatie niet past in provinciaal beleid. We lezen in de stukken dat de wethouder in een gesprek heeft vernomen, dat er een nieuw afwegingskader wordt gemaakt door Gedeputeerde Staten. Dat vinden we eigenlijk nog een beetje vaag. We moeten commitment hebben van de provincie op deze ontwikkeling, anders gaan we met heel veel studies, die ook veel geld gaan kosten, maar komen we niet verder. De vraag is dan ook aan de wethouder: wanneer kunnen we hier meer over horen, hoe dat in die afweging gaat bij de provincie? Dan een volgende randvoorwaarde, die daarmee samenhangt. Op dit moment is het plan voor Bleizo-West om een bijdrage te leveren aan die andere crisis, waar we voor staan, namelijk de klimaatcrisis. Op het moment dat we Bleizo-West ontwikkelen voor woningbouw, betekent dat dat we de opgave voor duurzame energie niet meer kunnen opvangen. We begrijpen, dat we daar nu geen oplossing voor hebben, maar we zijn wel van mening dat we verantwoordelijkheid hebben in het oplossen van de woningcrisis, maar we hebben ook verantwoordelijkheid in het aanpakken van die andere crisis. Dus mijn vraag aan de wethouder is dan ook: welke acties onderneemt u en het college om die andere locaties te onderzoeken en wanneer is die kennis beschikbaar? Kunnen we dat ook koppelen aan de besluitvorming op Bleizo-West. Ik had eigenlijk verwacht dat de heer Van den Beukel aanwezig zou zijn om dat verder toe te lichten. De vijfde randvoorwaarde is de goede ontsluiting voor Bleizo-West. We lezen dat de A12 aan zijn limiet zit en dat de vertramming van de ZoRo-bus absoluut noodzakelijk is voor een goede ontsluiting. Maar ook die ontwikkelingen gaan niet vanzelf en we vinden dat wel randvoorwaardelijk voor het bouwen van nieuwe huizen. Of kort gezegd: eerst bewegen, dan bouwen. In hoeverre is dat nu in dit plan meegenomen en kunnen we dat garanderen? De derde randvoorwaarde, fijn dat ik het kan uitzitten, dank u wel. Wij gaan dus hier iets groots doen en dat zal ook met verdeeldheid gepaard gaan. Mensen en organisaties zullen voor zijn of tegen. Mij is het onduidelijk hoe wij nu als raad hier verder in mee worden genomen. Wij moeten ook, als we dit met zijn allen willen doen, in positie komen. We moeten onderzoeken krijgen, die helder zijn toegelicht, die helder worden gepresenteerd, de risico's moeten duidelijk in beeld worden gebracht, zodat ook mensen die met heel veel vragen zitten dat op een goede manier kwijt kunnen. Ook de inwoners, en ik kan me er van alles bij voorstellen, moeten mee genomen worden. Ik schrok toen ik las dat de start bouw in 2024 is. Ik denk dan echt: hoe dan? Ik hoop dat de wethouder zou kunnen toelichten hoe hij dat proces met ons en met de inwoners wil gaan organiseren. Hartelijk bedankt.

De heer Ruijtenberg, GL: Ten eerste wil ik mijn bijdrage beginnen met felicitaties uitspreken aan de heer Van As met zijn 5-jarig huwelijk. Ik denk: wat doet u hier, ga naar huis, ga het lekker vieren met uw echtgenote. Maar u heeft het vandaag al gevierd. Ik bedoel het op een positieve manier. In ieder geval mijn felicitaties. Dan Bleizo-West. Bleizo-West is nou echt zo'n punt, waar voor GL twee heel belangrijke dingen samen komen op één terrein. Aan de ene kant, het is hier al vaker gememoreerd, de woningcrisis. Er is landelijk, regionaal en zeker ook in onze gemeente, een ontzettende behoefte aan woningen. Door hier woningen te gaan bouwen kunnen we voor een groot gedeelte bijdragen aan het oplossen van deze woningcrisis, in ieder geval gedeeltelijk. Daar zijn we voor, dat vinden we ook een goede zaak. We hebben altijd gezegd: we zijn voor de bouw van woningen op Bleizo-West. Wat we niet willen is een verdozing. Wat wij vooral willen is dat daar woningen komen en dat mogen er wat ons betreft, de heer Dieleman had het over minder dan 4.000-6.000, wij zitten daar ook flexibel in, maar wat ons betreft mogen het er wel wat meer zijn dan 4.000-6.000 woningen. Dan moet je ook wat doen met je bouwhoogtes, maar we zien daar kansen voor. Wat ons betreft, moet het namelijk een wijk worden, een vierde kern moet het worden, die we nog niet hebben in Lansingerland. Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek en Bleiswijk zijn wat ons betreft beschermde gezichten, die willen we houden zoals het nu is, het dorpse karakter willen we daar houden, dat blijft wat ons betreft onaangetast en geen hoogbouw. Anders is het wat ons betreft bij Bleizo. Zoals de heer Dieleman zei: het past meer bij de

regio, een regio waar ook hoger gebouwd wordt. Je kan daar dus een hogere termijn hebben. Er is al voorzien, dat er twee hogere gebouwen gaan komen, die als een soort van toegangspoort gaan fungeren. We willen helemaal niet uitsluiten dat er eventueel een derde of een vierde hoger gebouw gaat komen op de hoeken, om daar als kenmerk te zijn. Hoger bouwen kan daar. Vanuit onderzoeken voor het eventuele luchthavenbesluit is aangetoond, dat we daar hoger kunnen bouwen dan voorzien is, dus die belemmering ligt er niet wat ons betreft. Aan de andere kant hebben we de opgave van de energietransitie. Ik ben blij dat de windenergie bij heel veel partijen niet onder stoelen of banken is geschoven en dat ze zich daar ook zorgen over maken, want dat is wel iets waar GL zich ook zorgen over maakt. Hoewel wij de voorkeur geven aan woningbouw, laat dat duidelijk gezegd zijn, willen wij ook duidelijk maken dat Lansingerland een inspanningsverplichting heeft. Maar in de overeenkomst met de provincie staat nadrukkelijk dat Lansingerland zich gecommitteerd heeft aan 12mW. Dat convenant is niet alleen afgesloten met de provincie, maar dat is ook afgesloten met o.a. de Rijnmond gemeenten, dat is afgesloten met natuur- en milieufederatie Zuid-Holland, dat is afgesloten met het Havenbedrijf en met de Nederlandse Windenergie Associatie. Vooralsnog weet ik zeker dat de provincie voornemens is om Lansingerland te houden aan afspraken. Daar ligt dus een probleem, dat moet goed onderzocht worden. We lezen ook, dat destijds onderzocht is dat niet alleen Bleizo, maar ook eventueel Prisma, de overbuurtse polder, als locaties zijn aangewezen zijn voor eventuele windenergie. Daar moet wat komen. In de kanttekeningen is o.a. te lezen dat we eventueel met de provincie in gesprek kunnen gaan over andere vormen van duurzame energieopwekking. Laten we daar duidelijk over zijn: de provincie is er klip en klaar in, windenergie is wat men vereist. Daar kun je heel veel gaan onderzoeken en heel veel voorstellen gaan doen, maar daar zal je nul op het rekest halen. Ik vind dan ook dat de gemeente, het college, duidelijk moet aangeven en misschien dat we eventueel een amendement daarvoor gaan indienen tijdens de raadsvergadering dat er echt duidelijk wordt onderzocht waar men gaat voldoen aan de opgave voor windenergie. Er is een verplichting, er is commitment, daar moet men gewoon aan voldoen. Is het niet op Bleizo-West, wat ik begrijp. De heer Van As: Ik ben benieuwd of GL ook open staat voor andere alternatieven om toch de megawatts, die gerealiseerd moeten worden die te halen, zoals integreren in de bouw van zonnepanelen of zonne-energie of anderszins, of dat GL alleen vast houdt aan windenergie in onze gemeente. De heer Ruijtenberg: Nee hoor, wij staan open voor alle vormen die de energietransitie, die hard nodig is, dichterbij kunnen brengen. Waar het om gaat is dat de provincie vast houdt aan windenergie. Wij kunnen alle 8 partijen vinden wat we ervan vinden, het is de provincie die vast houdt aan windenergie. Die is er klip en klaar over. Wij vinden dat je het kan doen met zonnepanelen, met geothermie, met windturbines op verticale assen in plaats van de bekende horizontale assen. Van verticale assen heb je er meer nodig, maar die kan je dichterbij in de bouw neerzetten, dus dat kan ook een optie zijn, die kan je neerzetten in de overbuurtse polder. Maar de provincie, daar moet het college echt in gaan bewegen. De heer Van Doorn: Ik ben blij, dat GL toch flexibel in deze discussie zit, dat niet het middel heilig is. Is GL dan wel bereid met ons op te trekken richting de provincie om ook de gemeentegrens los te laten? De windenergie kan misschien best gevonden worden, maar misschien niet binnen de lijntjes, die we toevallig in deze gemeente hebben getrokken. Als er nou buiten onze gemeente een veel betere plek is en we weten binnen onze grenzen een beter alternatief te vinden, dan is het toch de opbrengst die leidend moet zijn en niet een afspraak die ooit gemaakt is om het binnen de gemeentegrens te proppen. Bent u het daarmee eens en hebben we daarmee steun? De heer Ruijtenberg: Ja, daar zijn we het mee eens. Als er inderdaad een middel gevonden kan worden buiten de gemeentegrens om ook aan die opdracht te voldoen, dan zullen wij dat steunen. U moet dan niet alleen ons overtuigen, maar ook die andere gemeente, ook de provincie, ook natuur en milieu, ook het Havenbedrijf en ook andere partners. Maar als dat een oplossing kan zijn, ja, dan kunt u onze steun daarin vinden. We moeten in oplossingen denken en niet zozeer: het moet binnen onze lijntjes. De klimaatcrisis stopt niet bij de grens van Lansingerland. Mevrouw Verhoef: Ik heb ook nog een vraag aan de heer Ruijtenberg. Zou u het voorwaardelijk willen maken? Dus eerst het vraagstuk van de windenergie oplossen voordat we een klap op Bleizo-West geven? Of wilt u zo ver niet gaan? De heer Ruijtenberg: Nee, zo ver wil ik niet gaan, nee. Het is wat ons betreft duidelijk: wij geven de voorkeur aan woningbouw op dit moment. Die nood is wat ons betreft de eerste nood, die nu opgelost moet worden. Dan zijn er nog andere kanttekeningen behalve over windenergie en dat gaat over: 50% van de woningen moet sociaal en middel bereikbaar zijn. Dat betekent dus ook dat 50% van de woningen in de categorie vallen duur, heel duur en extreem duur, waar we al veel van hebben. Wat ons betreft gaan we daar anders mee om. Wat ons betreft gaan we naar 65% sociaal en middel, waarbij we dus meer sociale huurwoningen gaan doen, waarbij we meer bereikbare huizen gaan krijgen voor de politieagenten en de ambulanceverpleegkundigen, die nu niet kunnen wonen in onze gemeente. Dat zijn niet alleen de starters, maar ook de mensen met een modaal inkomen, die weg gaan uit deze gemeente. Het is voor ons een moeilijk besluit, we vinden het ook spannend. Ik wil graag afsluiten met een citaat van John F. Kennedy die ooit zei: we kiezen ervoor om te reizen naar de maan, niet omdat het makkelijk is maar omdat het moeilijk is. Want ons betreft is Bleizo-West ook zo iets: we kiezen ervoor om hier een nieuwe kern te bouwen, niet omdat het makkelijk is, maar juist omdat het moeilijk is, maar ook omdat het wat oplost aan de woningcrisis. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het plan dat voor ligt voor Bleizo-West vinden wij een uitstekend plan, dat goed richting geeft aan de ontwikkeling. We hebben vertrouwen in de beide colleges en ook de manier waarop zij optrekken en ook al zijn opgetrokken met de diverse partijen, de partners die erbij betrokken zijn en ook hoe ze de beide raden hebben meegenomen en steeds mee nemen. Het is goed om een vierde kern te bouwen met 4.000-6.000 huizen en 150.000m² voor werken en voorzieningen. Wat de PvdA betreft gaan we uit van 6.000 als dat kan, maar de bijdrage van de CU, dat de kwaliteit en ziel van zo'n nieuwe wijk, zo'n nieuwe kern ook belangrijk zijn, daar staan we natuurlijk wel voor open. We zouden graag veel extra huizen daar kunnen bouwen. Extra nadruk op de vestiging van midden- en kleinbedrijf en vooral ook de maakindustrie is van groot belang, zeker wanneer die aansluit bij de in de omgeving bestaande innovatieve bedrijvigheid. Bleizo-West is in alle opzichten een perfect gebied om te bouwen, want het ligt midden in het hart van bedrijvig Holland op het snijvlak van twee regio's met krachtige OV- en fietsfaciliteiten. Er is een sportpark op het Zoetermeerse grondgebied vlakbij het station, het Van Tuylpark in Zoetermeer ligt om de hoek en natuurlijk de Rottemeren en een extra fiets- en voetgangersbrug over het spoor en de A12 is dan natuurlijk een absolute must om de verbinding goed te kunnen maken. Fietsverbindingen in alle richtingen moeten daarbij natuurlijk ook bestaan. Maar Bleizo-West moet inderdaad goed verbonden zijn met Zoetermeer en Lansingerland, maar ook wel een zelfstandige identiteit krijgen, dus geen aanhangsel van de kern Bleiswijk of van de Zoetermeerse wijk Oosterheem. Er wordt uitgegaan van 50% betaalbaar, sociaal en middensegment tot NHG-grens. Wat de PvdA betreft, is die 50% betaalbaar een minimum variant. Ook wij zouden net als GL, het lijkt of er al een telepatische fusie heeft plaats gevonden, ook wij zouden graag net als GL dit percentage het liefst wat hoger hebben tot 60-70%, dat ligt precies mooi in de range van de 65% die de heer Ruijtenberg noemde. Dat willen we omdat er een enorme vraag is naar sociale, betaalbare woningen. Dat levert woningen op voor jonge, werkende mensen. Een diverse mix en die is zo broodnodig. We kunnen ons prima vinden in het Bleizo-stad scenario, want dat draagt het meeste bij aan de regionale doelen rond wonen en werken en de vervoerswaarde van het station. Het is ook prima om met name Bleizo-West te bestemmen voor starters en jonge huishoudens. Ik had het al over de sociale structuur van Lansingerland en juist die groep moet je behouden voor onze gemeente en het past ook heel goed bij de Zoetermeerse woonbehoefte. Gezinnen moeten zich natuurlijk ook kunnen vestigen. Het wordt een plek waar de auto een minder prominente plek krijgt, dus het is prima dat daar een lagere parkeernorm is. Dan heb ik het in die context ook nog even over de mobiliteitsstrategie. Die kan je conservatief uitrekenen, maar wij willen heel graag dat we gaan streven voor die ambitieuze strategie, dus waarbij het aandeel van de auto daalt tot 38%, wat ten gunste komt van het OV en de fiets. Dus de PvdA vindt echt dat dat de inzet moet zijn en het vergroot ook de kans dat de huidige ZoRo-bus omgetoverd wordt tot een lightrail. Natuurlijk, tegen de tijd dat deze kern volledig klaar is, dan is er ook wel wat meer te verwachten van allerlei duurzamere vormen van autoverkeer. Nog iets over de gronden. De gronden zijn in bezit van de beide gemeenten Zoetermeer en Lansingerland. Het is heel goed, dat staat ook in het stuk, dat zij samen de regie nemen in de ontwikkeling. Uiteraard samen met de markt. Dan moeten er heel belangrijke knopen worden doorgehakt over het vastgoedprogramma, de grondexploitatie. In het stuk staan daar allerlei zinnige dingen over in waaruit blijkt dat daar flexibiliteit mogelijk is, dus dat je ook per plek op Bleizo-West een verschillende aanpak pakt om die grond zo goed mogelijk te benutten, maar wel financieel zo aantrekkelijk mogelijk als dat allemaal mogelijk is. Ik ga naar de windmolens, ook dat staat op mijn lijstje en dan ben ik bijna aan het einde. Een aantal andere fracties heeft het al gezegd: hoe gaan we om met de wens van de provincie Zuid-Holland om windmolens te plaatsen op Bleizo-West. Dat wordt inderdaad onmogelijk als hier een nieuwe kern uit de grond wordt gestampt. Dus ook van onze fractie de vragen: ziet het college nog de mogelijkheid om dit op andere locaties te doen? Is er overleg met buurgemeenten? Kan er een compensatieprogramma komen via het leveren van extra zonne-energie bijvoorbeeld? En natuurlijk hopen wij dat Gedeputeerde Staten bereid is om de bestemming van Bleizo-West te wijzigen, natuurlijk onder de voorwaarde dat er een goed alternatief voor de windenergie of voor duurzame energie wordt geleverd vanuit onze gemeente. Volgens mij ben ik nu bij de slotparagraaf en daar stel ik inderdaad de vraag, die de heer Jumelet ook stelde: wanneer gaat de eerste paal de grond in? We kunnen niet wachten. We willen ook even memoreren aan het feit, dat we in 2007 samen met Zoetermeer zijn gestart met het Bleizo project, we zijn nu 14 jaar verder, maar met Bleizo-West is er een prachtige kers op die taart Bleizo gezet en dat is fijn.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank u wel. Laat ik beginnen met het feit dat ik, niet aangenaam verrast, nee, ik ben eigenlijk heel erg blij met de inbreng die u vanavond heeft gegeven. Een positieve insteek, maar u heeft ook de zorgen gedeeld. Ik denk dat het mooi is om dat met elkaar te delen, want er ligt hier namelijk wel een document. Het is een ontwikkelperspectief, waarmee we de volgende stap willen maken en er ligt ook een grote verantwoordelijkheid op uw schouders. Ik heb een aantal keer een bril voorbij zien komen, althans, in figuurlijke zin. Toen ik vanavond begon voor mezelf, hoe gaat dit lopen,

dan heb je iets van: je kan met een bril kijken naar gisteren of langer terug en voor Lansingerland in de kernwaarde is dat ook wel zo, en je kan kijken hoe de situatie vandaag is, maar ik heb het gevoel dat u allen kijkt met de bril naar overmorgen. Dat overmorgen is ook een beetje overdrachtelijk, want misschien praat u wel over uw eigen toekomstige woning, maar we praten ook over de woning van uw vader en moeder als u wat jonger bent en we praten ook over de woning van onze kinderen. Meneer Van As, ik weet niet of u al vader bent in die 5 jaar, maar het zou zomaar kunnen, dat u zo direct een besluit met elkaar gaat nemen, dat uw zoon wil studeren in Den Haag en een stageplek heeft in Utrecht en hij heeft een fantastische loft op het station. Tegelijk kan hij naar zijn oma, want die zit grondgebonden aan de buitenkant te genieten van de verbindingen tussen het Van Tuylpark en de Rottemeren. Het is maar een schets, maar het geeft wel aan dat het hier ergens over gaat. We moeten wel de zorg hebben, maar we moeten niet te eng denken. We moeten proberen er open minded in te zijn. Dat als start, ik ga nu op een aantal zaken in. Meneer Van Doorn zei: heb je contact daar waar het gaat over Lansinghage en met de burens en aandacht voor de omgevingsstructuur, denk aan A12, HSL, 380 kVA. Jazeker hebben we hier contact over. Alleen, de ontwikkelingstempo's liggen natuurlijk niet op gelijke niveaus. Zeker is Lansinghage, ook in het ambtelijk overleg, langs gekomen welke portee daar aan de orde is. We hebben het nu echt over Bleizo-West, maar we kijken daar weldegelijk naar. Het wordt ook genoemd. De parkeernorm, die is ook door de VVD genoemd, zou ook heel logisch zijn overigens: daar kunnen we een discussie over hebben, maar het ontwikkelperspectief gaat wel uit van hoogwaardig bouwen, zowel letterlijk als figuurlijk, waarmee een ander leefmilieu wordt gecreëerd, waarin in datzelfde aspect gekeken wordt: wat voor type mensen gaan er wonen en welke reispatronen gaan ze met elkaar ontwikkelen? Dat is natuurlijk best belangrijk. Ik zou me niet per definitie vast willen leggen op 0,7 of 0,6 of 0,5 of moet het 1 zijn, het zal in dat gebied in de nadere strategie verder ontwikkeld moeten worden. Daar wordt zeker naar gekeken, we weten ook hoe verschillende partijen daar in zitten. Alle partijen hebben gesproken over die windmolen van de provincie Zuid-Holland. De één voelt het als een zwaar van Damocles boven je hoofd en de ander heeft zoiets: kunnen we niet met elkaar het gesprek aangaan om de windopgave op een meer creatieve manier in te vullen. Ja, ik ga niet ontkennen, wat meneer Ruijtenberg gezegd heeft, dat er een harde lijn ligt m.b.t. de windopgave dan wel de potentie van Bleizo. Wij hebben daar goede gesprekken over op dit moment, we gaan er echt serieus naar kijken. Ook is gevraagd, dat wij graag wat meer inzage zouden hebben wat nou de stand van zaken is voor het onderzoek, dat door de heer Van den Beukel gedaan wordt m.b.t. eventueel alternatieve locaties. We zijn er volop mee bezig op dit moment. We zijn volop bezig om in een goede verhouding met elkaar de energieopgave te gaan invullen. De heer Van As gaf aan: kan je het slim oplossen? Ja, natuurlijk kan je het slim oplossen. Eén van de kernwaarden die we gaan bekijken: deze wijk geeft zoveel potentieel om experimenteel te gaan bouwen. De ambitie is eigenlijk of we niet een energie-opwekkende wijk zouden kunnen gaan creëren. Met andere woorden: die duurzaamheid is één van de pijlers, staat in de stukken maar niet zo uitgebreid, maar dat is ook de ontwikkelstrategie, die je met elkaar wilt ontwikkelen, om juist die positieve elementen, waar kunnen we winst boeken, waar kunnen we met elkaar het experiment aangaan, ook in woonvormen? Dan heb ik hier de energieleverende wijk. Dat is juist het mooie van dit gebied: 70 hectaren eigen grond en alle mogelijkheden zijn in principe mogelijk. Maar dan moet je wel het ontwikkelperspectief hebben en tegelijkertijd de ontwikkelende partijen. De heer Ammerlaan had een vraag over een juridisch kader. Nu niet. Op het moment dat er een bestemmingsplan vast gesteld gaat worden, ontstaat er een juridisch kader. Alvorens we bezig zijn, ook in de ontwikkelstrategie, heeft het geen juridisch kader. U komt ook elke keer aan de beurt. Op het moment dat de raad besluiten gaat nemen in de richting van bestemmingsplannen, dan heeft dat een juridische kracht, want dan heb je iets vast gesteld en dan kan iemand er gebruik van maken. Dat is het logische gevolg. Van de 50 vragen zijn er veel open. Ik was heel blij met die 50 vragen, want er leeft een bepaalde zorg bij u en uw partij. En terecht, want ik denk dat het ook voor anderen goed is te zien hoe we daar op geantwoord hebben. Maar de andere kant van de medaille is: juist die vele vragen zouden u eigenlijk moeten bewegen om de ontwikkelstrategie, de stap die hierna komt, juist te omarmen om de goede beslissing te nemen. Met de antwoorden die u gehad heeft en ook met het document dat hier ligt heeft u eigenlijk onvoldoende informatie om er voor of tegen te zijn. U zou juist moeten stemmen voor deze vier instemmingsbesluiten. Ik ben blij dat dit opgenomen wordt, meneer Ammerlaan, want ik had een iets ander beeld over hetgeen ik gezegd heb en de beelden, die ik geschetst heb, door meneer Jumelet aangehaald, maar u kunt nu terugkijken wat ik gezegd heb en dit ligt voor de eeuwigheid vast. Dan het Horti Science Park, daar vraagt een aantal mensen terecht aandacht voor. Uiteindelijk Horti Science Park en Dutch Innovation Park zijn min of meer de magneten naast Lansingerland Zoetermeer als station, maar ook als multimodale hub. In die omgeving gaan ook de woonmilieus, zoals beschreven in dit stuk en ook in de strategie verder uitgewerkt gaat worden, gaat daar een compleet verhaal van maken, een geheel. De Horti Science visie wordt op dit moment uitgewerkt, dat weet u. Uw eigen wethouder is daar volop mee bezig, uw partijgenoot, want het is onze wethouder, laat ik helder zijn. Hij is daar volop mee bezig. Ik hoop ook, dat er binnen afzienbare tijd hier helderheid over is: wat gebeurt daar dan? U heeft ook het filmpje gezien, dat de directeur van de WUR en ook de scholengemeenschap een rol hebben gespeeld in het presenteren van het perspectief. U vroeg nog, dat vond ik een heel interessante, er zijn

meer partijen geweest, o.a. D66: hoe ga je die burgerparticipatie nou organiseren? Eén ding voorop: als je hier burgerparticipatie gaat toepassen, is dat uiteraard een andere, want het is geen inbreidlocatie. De omgeving heeft een heel andere dynamiek en dimensie dan de Noordpolder, Wolfend, een locatie die nog ingebreed moet gaan worden. Maar ik zou ook kunnen zeggen, meneer Ammerlaan: hoe gaan we die burgerparticipatie verder doen? We zijn nu in een eerste fase van perspectief naar strategie, dan krijgt u nog vele malen uw stem om verder te gaan of anderszins invulling te geven en ik zou zeggen: één van de beste burgerparticipaties die plaats vinden, vindt 16 of 22 maart 2022 plaats. Ik neem aan, dat die datum u iets zegt. De verkiezingen lijkt me, 16 maart, dan heb je ook een vorm van burgerparticipatie. Als de partijen zich duidelijk uitspreken en een ander niet dan is dat een vorm van burgerparticipatie. De raad gaat de komende maanden aan de slag en dan zullen we het echt hebben over de rol van de samenleving, de rol van de raad. De heer Ammerlaan: Ik heb goed begrepen, dat dat inderdaad in maart het geval is. U bent van een partij van Leefbaar van oorsprong, die is erg van burgerparticipatie, dat weten we ook. We hebben met elkaar in het coalitieakkoord iets afgesproken over een raadgevend referendum. Zouden we er iets voor voelen om echt een peiling te houden. Het hangt in de lucht, de 4 jaar zijn bijna voorbij, dus ik geef u een kans, u weet dat ik u graag kansen geef, is dat niet iets? Wethouder Fortuyn: Uw vraag is helder, net als de 50 vragen die u gesteld heeft. Ik heb net verteld: u moet eigenlijk die strategie pakken, want dan heb je het totale beeld en dan kan je pas een goed oordeel geven. We kiezen eerst voor een strategie, die werken we uit en dan gaan we daarna wel peilen hoe het zit en hoe de gevoelens zijn m.b.t. de verdere ontwikkelingen. We hebben hier de gemeenteraad zitten, die de vervolgstappen gaan maken en ook de besluiten kan nemen. Dus dat is het proces dat ik voor ogen heb. De heer Ammerlaan: Ik snap u, in zoverre, er is een aantal fases en u wilt door, snel door. Ik vraag me af hoe snel we moeten gaan. U zegt: je moet hier ja tegen zeggen, wil je verder komen. Maar hoever zitten we er aan vast? Er zijn mensen die 10.000 huizen willen, de CU wil minder huizen. Misschien willen we maar 1.000 huizen. Hoeveel bandbreedte zit er nog in? Hoever zitten we vast als we hier ja tegen zeggen? Wethouder Fortuyn: Het lijkt me duidelijk in de stukken die hier staan. Op die bandbreedte kom ik terug, want de CU had het er ook over. Die bandbreedte, het perspectief zoals het er nu staat is 4.000-6.000. Daarmee ga je de volgende strategie in en gaandeweg de strategie is de bandbreedte wat we nu inschatten. Er zijn verschillende onderzoeken naar gedaan. Naar mevrouw Verhoef wil ik zeggen en ook naar meneer Ruijtenberg: je hebt wel een kritische massa nodig, minimaal 4.000, om tot een voorzieningenniveau te komen. Mooi als je 65% betaalbaar wil hebben, maar dat zal moeten blijken uit de ontwikkelstrategie en de financiën, want dat is natuurlijk een financiële keuze die je maakt. Die financiële keuze, naar mate je goedkoper gaat bouwen of meer voor de sociale woningbouw, dan betekent dat dat je opbrengst minder is, maar dat is een keuze die je kan maken. Het scenario's die langs zouden kunnen komen, maar vooralsnog gaan we uit van die 4.000 tot 6.000 woningen in het ontwikkelperspectief. Dan die 50% bereikbaar, dat is het minimale wat u zegt. Door dit te pakken en Bleizo-West op deze manier aan te vliegen, komen we ook heel erg tegemoet aan de afspraak die de provincie graag met ons wil maken voor een meer evenwicht scenario. Hier komen we tegemoet in die richting, dus daarmee pakken we richting provincie, maar ook de woonopgave, maar ook de regio onze verantwoordelijkheid. Dat is ook gevraagd door de CU. De vraag van meneer Jumelet, de behoefte aan woningen en 'en en'. Ja, ik denk het ook: en en. Waarom en en? Wij hebben binnenstedelijk of binnendorps, binnen Lansingerland, een aantal bouwplannen, maar die zijn ook nog wel redelijk zacht. De hardheid ervan moet allemaal nog uitgevoerd en gerealiseerd worden. Dat kan goed gaan. De eerste paal, wat mij betreft en ons betreft, in 2024 zou kunnen, want we zitten nu in 2021. We gaan echt het goede gesprek met de provincie aan. We proberen ook het goede gesprek te hebben om de juiste beslissing met elkaar te nemen. De gouden kans die hier ligt rond het knooppunt, multimodaal met 70 hectaren eigen grond, dat kan je niet op slot slaan. Het enige wat we vragen aan de provincie, dan kom ik bij mevrouw Den Heijer, ik heb uw vraag niet helemaal begrepen over afwegingskader, maar praten we dan over het omgevingsbeleid, dat we hebben vastgesteld, want dat was me niet helemaal duidelijk. U vroeg op een gegeven moment: provincie afweging. Ik begreep die vraag niet helemaal, dat de provincie een afweging moet maken. Mevrouw Den Heijer: Wat ik bedoelde was, dat er in de stukken staat dat de provincie heeft gezegd: we gaan een nieuwe afweging maken voor Bleizo waar het gaat om woningbouw versus de windopgave of duurzame energieopgave. Dat staat in de stukken ergens in de toelichting. Ik vond dat nogal zacht overkomen: wanneer is dat dan, hoe gaan die gesprekken. Ik wil graag weten: wanneer vinden die gesprekken plaats, is er een go-or-no-go moment in te bouwen: we gaan wachten tot we goedkeuring of commitment krijgen en dan pas gaan we verder de boel opwerken. Ik denk dat we één ding hebben geleerd uit het verleden, we hebben een bril naar voren, maar we moeten ook leren van de lessen uit het verleden, dat we wel eerst dat commitment moeten hebben voordat we van alles gaan uitwerken. Dus: wanneer wordt die afweging dan bij de provincie gemaakt? Als ik u goed heb begrepen, staat het dus verkeerd in de stukken. Wethouder Fortuyn: Er zijn gesprekken met de provincie. Komt de afweging voor of na het besluit van de raad? Ik denk eerder na het besluit. We hebben het nu over het perspectief en de vervolgstappen. Wij kunnen pas echt concreet verder als we inderdaad beweging krijgen bij de provincie, dat is helder. In januari ligt er omgevingsbeleid, dat is ook een beetje de druk op de zaak. In het omgevingsbeleid moet blijken, het lijktje dat meneer Ruijtenberg

ook aangegeven heeft, wordt aangehouden, dat betekent dus dat het ontwikkelperspectief min of meer op slot gaat voor een aantal jaar. Dat moet je zien te voorkomen, vandaar dat we het goede gesprek hebben en vandaar dat we het ontwikkelperspectief ontwikkeld hebben. Het ontwikkelperspectief is ook gevraagd door diverse partijen uit de Staten. Maar we willen in goed overleg met de juiste afweging tot een juiste beslissing komen. We zijn echt in goed gesprek met de provincie. Ik was bij de CU gekomen. Het duurt wat langer, ik zal proberen snelheid te maken. U zegt: het is steun en het is ook spannend. Ik denk ook dat het zo is. U heeft een aantal zeer goede opmerkingen gemaakt, dat doet u altijd wel, maar dat heeft de rest van de leden ook gedaan. U had het over de plus op de leefomgeving, de duurzaamheid. Ik denk dat die paragraaf meer aandacht krijgt. Dat hebben we zelf ook wel. Dat hebben we ook met Zoetermeer overlegd. Duurzaamheid, het experimentele, de groenvoorziening, geluid et cetera moeten voldoende gewaarborgd zijn, maar moeten ook een kwaliteitsomgeving hebben. Dat geeft ons ook een beetje de balans van 50% betaalbaar, bereikbaar en de sociale opgave met ook de wat duurdere in het groen gebouwde woningen. Het krijgt absoluut voorrang. Laagbouw: dit is ook een gebied waar een wooncarrière gemaakt kan worden. Dat is juist het leuke, dat dat hier gebeurt. Voor de expat boven het station, een student of een stel, net getrouwd, 5 jaar, vindt het fantastisch om boven het station te wonen of naast het station. En vindt het daar zo prettig in die leefomgeving, omdat we daar echt een voorzieningenniveau willen hebben, dat je daar je wooncarrière kan maken. Laten we eerlijk: wij hebben gewoon te weinig woningen in Lansingerland die überhaupt betaalbaar zijn. Laten we daar helder in zijn en dat gaan we hier bieden. Dat zijn ook de kinderen die we hebben die een ton van hun vader of moeder mee krijgen omdat die toevallig wat bemiddeld zijn. We moeten daar ook oog voor hebben, dat we daarvoor kunnen bouwen. Ik vind het een uitstekend plan om hiermee verder te gaan. Dan hebben we infra, groen, het zit er echt in, daar gaan we echt veel op acteren. En dat we inderdaad van andere voorbeelden lessen moeten trekken. U heeft een aantal voorbeelden genoemd. Het ambtelijk apparaat is aangesloten op juist die ontwikkelingen, ook de bureaus die bij ons aangesloten zijn o.a. APP, die aanwezig is, er zit een hele batterij aan mensen daar, een beetje de halve organisatie. Mevrouw Den Heijer nog een aantal zaken: investeren in sociale cohesie. Ik denk dat het gewoon belangrijk is. Je moet er een leefmilieu maken, het moet prettig wonen, werken, recreëren zijn. Het moet een omgeving zijn, waar je je thuis voelt. Ondanks dat het een vierde kern zou kunnen zijn, moet die cohesie er wel zijn. Dat is heel erg belangrijk. We hebben het over de leefomgeving gehad. Afstemming over het programma met de bureaus. Ja, ik denk dat dat heel handig is. Bij de provincie is voldoende plancapaciteit voor heel Zuid-Holland, maar 20% is hard. Dus je moet in de programmering met elkaar goede afspraken over maken. Wij kunnen in 2024 de eerste paal slaan. Wie weet ben ik één van de wethouders die daar bij is. Dat weet ik nog niet, maar dat gaan we mee maken. De energieopgave: daar lopen we echt niet voor weg. Ik heb er met meneer Van den Beukel en in het college echt serieuze gesprekken over: hoe gaan we dit nou goed invullen? Ik ben er ook van overtuigd, als wij richting de provincie een acceptabel en ook een hard resultaat gericht programma neer kunnen leggen, hoe wij denken een energieopgave, een mix of anderszins, te kunnen realiseren dan denk ik dat we het goede gesprek met provincie zouden moeten en kunnen hebben. Dat is wel de weg die we willen gaan bewandelen. Uw amendement: ik zou het jammer vinden als u ermee zou komen. Het gaat me niet om de meerderheid. Volgende week gaat Zoetermeer hierover stemmen. Zoals het er nu uit ziet ondersteunt de overgrote meerderheid van de raad van Zoetermeer het plan. Het is hetzelfde besluit. Ga je het amenderen, maakt dat het wel heel ingewikkeld. Wij willen gewoon met elkaar zoeken naar overleg met de provincie om een goede energieopgave in te vullen. Laten we dat met elkaar afspreken, dat is serieus, we duiken er niet voor weg, we willen daar oplossingen hebben. Een amendement, dat is niet handig in twee raden, maar het is aan u en niet aan mij. U gaf ook aan: het is niet randvoorwaardelijk. Dat is ook wel weer prettig om te horen. Dan als laatste mevrouw Verhoef. Dat is het nadeel als je de laatste bent, want dan zijn alle antwoorden al geweest wellicht, maar ik wil het toch aandacht geven, zeker op het punt van de zelfstandige identiteit. Ik denk dat het DNA er ook in moet zitten. Je moet een wijk gaan maken waar een DNA in zit. Dat is één van de grootste opgaven, mevrouw Den Heijer begon er ook over, sociale cohesie, het moet prettig wonen zijn. Laten we eerlijk zijn: het Van Tuylpark is ook vlakbij, de Rottemeren is ook vlakbij, de sportvoorzieningen zijn vlakbij, het is natuurlijk een geweldig gebied. Als je daar woont, ligt de wereld aan je voeten. Je bent in een paar minuten in Den Haag en in 20 minuten in Utrecht. Als de ZoRo-baan er is, ben in een kwartiertje in het centrum van Rotterdam. Hoe mooi kan het zijn? Als je met de fiets gaat, kan je op de metropolitane fietsroute richting Leiden, Zoetermeer en ook naar Delft. Wat mij betreft heb ik alles beantwoord. Het spijt me dat het lang duurde, maar ik kan toch niet om de vragen heen. Het enthousiasme dat ik heb voor dit gebied is duidelijk. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Van Doorn, L3B: Allereerst richting de collega's, want ik ben blij met wat ik vanavond gehoord heb. Ik hoop dat we de VVD geholpen hebben in de verdere afwegingen, die zij kunnen maken om de volgende stap te zetten in dit proces. Volgens mij hebben we goed gedeeld wat de kansen zijn en wat de pluspunten in die hele traject zijn. Ik hoop dat u ook heeft opgepikt, dat er ook brede zorgen zijn, maar

de meerderheid van deze raad wel op zoek is naar het oplossen met elkaar. Richting het CDA, het is natuurlijk verleidelijk om op alle punten in te gaan en proberen u te overtuigen, en ik weet dat dat helemaal niet gaat lukken, want wij spreken natuurlijk niet voor het eerst met onze collega's. Ik weet dat de angst voor dat gebied en de bedreigingen daar, diep zit. Dat is oprecht en het leeft erg in uw fractie en daar wil ik ook recht aan doen. Ik ben wel op zoek: wat kunnen wij nog doen, want het is niet definitief, we zitten in een ontwikkeltraject naar definitieve planvorming. Ik ben benieuwd of we het CDA nog op een bepaalde manier kunnen helpen om de volgende stap te maken. Waar ik altijd blij van wordt, als mensen het coalitieakkoord gaan citeren, met name na 3 jaar samenwerken geïnspireerd zijn door ook het raadplegend referendum te omarmen, dus daar gaan we natuurlijk graag gebruik van maken. Dan is het ook wel goed om die vraag voor te leggen, die ook in het coalitieakkoord staat en die u ongetwijfeld ook scherp voor de geest heeft, dat deze coalitie inzet op een groter aanbod starterswoningen en jongerenhuisvesting en dat we in dat kader het onderzoek naar Bleizo-West omarmd hebben. Het perspectief dat nu voor ligt is een uitwerking van die actie, die we met elkaar hebben ingezet. Dus laten we onze inwoners vooral voorleggen of zij het met ons eens zijn, dat wij de kansen voor hun eigen jongeren en kinderen, als we dadelijk uitgebouwd zijn, dat het kansrijker wordt om hier te blijven en een wooncarrière in Lansingerland vorm te kunnen geven. De heer Ammerlaan: U wilt starterswoningen, dat snap ik. Ik had de vraag aan mijn buurman gesteld, maar ook aan u: we hebben een heleboel bouwplannen, harde, zachte, de wethouder zei: ze zijn erg zacht. Het is makkelijker bouwen waar nog maar weinig mensen wonen, dan waar veel mensen omheen wonen, dat snap ik. Maar de cohesie, toevallig heb ik een tijdje gewinkeld in Zoetermeer en het duurt toch wel heel wat jaartjes voordat mensen zich thuis gingen voelen in een woonwijk. Dat kan ik u verzekeren. Het heeft 5 tot 10 jaar geduurd, voordat je echt het gevoel had: hé, dit is mijn wijk. Dat heeft echt jaren geduurd. Ik wil u mee geven, dat dat best een hele opgave is. Mijn vraag concreet is: heeft u de voorkeur om die woningen dicht bij onze kernen te bouwen, zodat de mensen echt meer gevoel krijgen. Ik hoor het van verschillende partijen. Dat gevoel hoeft niet allemaal dorps en kneuterig te zijn, maar we wonen hier goed en geborgen en fijn, gun je de mensen niet eerder die omgeving dan een omgeving waar we nog met zijn allen zoekende zijn? De heer Van Doorn: Het is in ieder geval goed om te horen, dat het CDA de starterswoningen volledig omarmt, alweer een klein stapje gemaakt in het proces op weg naar de strategie, daar ben ik blij mee. Ik vind die vraag niet zo heel relevant. Ik vind het prima dat u hem stelt, maar we zijn vlakbij de kernen aan het bouwen. We spreken over diverse bouwlocaties rondom die kernen. In die zin wil ik mijn lokale broeders de hand schudden: waarom keuze tussen die 2? We hebben een enorme opgave. De heer Ammerlaan: We hebben een enorme opgave, maar we hoeven niet de hele wereld op onze nek te nemen. We hebben ook in het coalitieakkoord gezegd, dat het prioriteit 1 is om te bouwen voor onze eigen inwoners. Ik weet dat L3B er ook zo in staat, dat weet ik, dus dat is geen discussie. De heer Van Doorn: De heer Ammerlaan heeft dat heel goed. Wij willen zeker voor onze eigen inwoners bouwen. Wij zijn er ook van overtuigd, dat we met deze actie en deze bouwplannen dat ook gaan borgen. Dat wil niet zeggen, dat verder de wereld stopt met draaien rondom Lansingerland en dat we door moeten. De door u genoemde tuinbouw, wat wij ook allemaal belangrijk vinden, al die werkgelegenheid in de omgeving, de mensen willen hier ook wonen, dus die hebben binding met dit dorp en die gaan zich hier thuis voelen, maar dat gaat vooral gebeuren als wij als raad gemeenschappelijk achter deze bouwplannen gaan staan. Ik doe echt een oproep: stap over die schaduw heen, probeer u aan te sluiten bij de meerderheid in deze raad om die opgave daar zo goed mogelijk vorm te geven, zodat het ook echt een fijne wijk wordt, waar mensen graag gaan wonen. De heer Ammerlaan: We hebben allerlei bouwplannen hier in Lansingerland en het is heel lastig om alle ballen in de lucht te houden, heb ik geleerd. Wat gaat de voorkeur hebben? Meneer Fortuyn wil heel graag in 2024 de eerste paal slaan. In Bleiswijk zitten we ook al jaren te wachten op huizen, waarom hebben we daar nog niet de eerste paal geslagen, waarom moet het zo lang duren? Heeft dat niet eerder de voorkeur? De heer Van Doorn: Ik respecteer dat u dingen moeilijk vindt, maar laten we u dan helpen om die ballen in de lucht te houden. We gaan u inspireren, we gaan het gewoon regelen met elkaar. Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Wethouder, dank voor de beantwoording. Het enthousiasme, ons niet onbekend, maar altijd mooi om te zien. Ik miste nog de ruwe diamant, die gepolijst wordt, maar die had u vast nog wel in uw aantekeningen staan. In de beantwoording is de wethouder ingegaan op de windenergie. Ik hoor een energie leverende wijk. Ik denk dat het heel mooi is als we daarmee ook iets naar de provincie kunnen aanbieden om een alternatief te bieden, die windmolens niet perse elders in de gemeente komen. Horti Science en Dutch Innovation Park, daar kwam de wethouder op terug. Ook heel mooi, volgens mij krijgt het een mooie plek. De zorg wordt verminderd, zeker. Ik moest even denken aan een citaat: als de feiten veranderen, verander ik van mening en u, meneer? Degenen, die in de raad zitten, weten dat ik dat citaat niet van mezelf heb, maar van Eric Kampinga, dus de credits natuurlijk voor Eric. Ik voel wel een beetje, en de heer Dieleman van de CU gaf dat al aan, complimenten, dat wij hier alles op tafel leggen, de zorgen die we hebben. We hebben binnen de fractie best wel een verdeeldheid en die is niet zomaar weg, dat zeg ik ook eerlijk. Ik moet het ook mee nemen, terug naar de fractie, maar dat citaat blijft bij mij even hangen, want ik hoor ook wel een hoop dingen die de zorgen verminderen, maar

niet allemaal. We zien dus vooral de kansen, dat kan ik wel zeggen, maar dan is het belangrijk: de inzet op de leefbaarheid van de wijk, dat dat goed geborgd is. Ik hoor dat in de beantwoording ook wel, dat daar aandacht voor is, maar daar wil ik nog over nadenken en dat met de fractie bespreken. Voldoende voorzieningen voor de dagelijkse behoefte vinden wij heel erg belangrijk, maar dat komt ook een aantal keer terug in de bijdragen en in de beantwoording. Wat ik nog niet heb genoemd en wat ik toch wel vanzelfsprekend vind en toch wel belangrijk vind om te benadrukken: wat ons betreft, realisatie van Bleizo-West mag voor Lansingerland geen negatief effect op de begroting hebben. Althans, niet op voorhand. Het kan altijd zo zijn dat in de ontwikkeling we met elkaar een kant op gaan, waarvan we zeggen: dit vinden wij zo fantastisch, daarvoor willen wij geld op tafel leggen en ruimte bieden. Maar niet op voorhand. We gaan er over nadenken nog. Ik wil het stuk agenderen als een bespreekstuk in de raad. Ik hoor de oproep van de wethouder om niet te amenderen, dat snap ik ook heel goed, ook de lastigheid daarvan. Ik zal er rekening mee houden en terug brengen naar de fractie. Dat was mijn bijdrage.

De heer Ammerlaan, CDA: Het blijft nog steeds een beetje een achtbaan. Ik heb allerlei zaken naar voren gebracht, niet om allerlei doemscenario's voor te leggen, zoals mijn buurman dat benoemde, maar een stuk realisme. Ik merk heel veel positiviteit, waardoor men blind is in bepaalde mate voor de zorgen die er zijn. Zorgen mogen er zijn. De heer Dieleman: Hier heb ik echt een beetje moeite mee. Dat het CDA nou pretendeert, dat ze als enige realistisch naar dit plan hebben gekeken. We hebben allemaal fracties gezien, die hun zorgen, hun aandachtspunten, hun twijfels op tafel hebben gelegd. We hebben daar een fatsoenlijk en net debat over gevoerd. Ik heb er echt een beetje moeite mee, dat het CDA nu doet voorkomen alsof ze als enige met realisme naar het plan hebben gekeken. De heer Ammerlaan: Ik had meer kritische dingen verwacht, ook de dingen die ik opgenoemd heb, waar de heer Fortuyn terecht van zei: door de vraagstelling een soort spiegel voorhouden, dat is altijd goed. Je komt vragen tegen, waar je niet bij stil gestaan hebt. Ik had er nog meer. Ik vroeg me ook af hoe het college tegen een aantal dingen aangekeken heeft. Of hebben ze gezegd: we zeggen eerst ja en dan gaan we verder. Ik zeg niet dat er geen kritische vragen zijn, maar er is overheersend een heel positief gevoel van bouwen, bouwen, bouwen, terwijl ik geprobeerd heb een aantal andere dingen naar voren te brengen. Niet dat wij de enige zijn, dat beslist niet. Er komt een aantal zaken naar voren. Over burgerparticipatie hebben we het gehad. De VVD had een goed punt: eigenlijk wil ik budgettair neutraal. Ik heb die vraag ook gesteld: hoeveel mag het kosten? De VVD zegt: in principe geen negatieve begroting, tenzij om bepaalde redenen. Dat vind ik zinnig. Ik vind dat je niet met je ogen dicht moet zeggen: we gaan bouwen. Aan de overkant de CU en PvdA: nog meer sociaal. Ik snap het, maar het moet wel ergens door betaald worden. De heer Ruijtenberg: Ik ben niet van de CU. De heer Ammerlaan: Sorry, ik maakte een vergissing. Ik keek u aan, ik bedoel u, u heeft helemaal gelijk, dus terecht. Je maakt weleens een foutje. We kunnen alles willen. De heer Dieleman zei: misschien moeten we wat minder hoog bouwen, waardoor het een vriendelijkere betere wijk wordt. Dat vind ik positief. Meneer Van Doorn zegt: wat kunnen we doen om een hand te reiken? Die willen we altijd oppakken, die willen we altijd oppakken. Laat ik daar kort over zijn: die willen we altijd oppakken. Of er geen amendement komt, wij zeggen in ieder geval niet: teken maar bij het kruisje. Ik snap dat de wethouder geen amendement wil, maar we moeten er wel mee verder. De heer Dieleman: Over die uitgestoken hand van L3B. Ik ben nog een beetje zoekende. Is het CDA nu gewoon mordicus tegen wat hier voor ligt? Of kan er nog iets in veranderen, waardoor het CDA wel voorstander wordt van deze ontwikkeling op deze locatie? Wat moet er dan veranderen in het voorstel? De heer Ammerlaan: Ik had hier nog een zin staan, maar daar was ik nog niet aan toegekomen. Of je nu voor of tegen dit plan bent, dit is nog niet rijp voor het nemen van een besluit door de raad. We zijn nog zoekende. Op zich zijn wij vooralsnog geen voorstander. De heer Jumelet: Ik raak toch een klein beetje in verwarring door wat de heer Ammerlaan nu zegt: het is nog niet rijp. Wil hij dan feitelijk een heel uitgewerkt plan hebben waar je ja of nee tegen kan zeggen en dat dan vervolgens de andere dag de paal de grond in gaat? Het is toch een proces, waar je in zit, waar je met elkaar een ambitie uitspreekt, een beeld uitspreekt van: die kant willen we op. Natuurlijk, er zijn allerlei haken en ogen nog en dat gaan we met elkaar ontdekken, maar het lijkt wel alsof het CDA het andersom wilt: we willen alles afgetimmerd hebben, eigenlijk willen we een finaal besluit hebben waar we ja of nee tegen kunnen zeggen. Maar zo zit dit verhaal toch niet in elkaar? We gaan toch met elkaar op weg om iets te realiseren. De heer Ammerlaan: Nee, wij willen niet alles dichtgetimmerd hebben. Mijn vraag was ook al: richtinggevend kader, hoe vast staat dat? Voor ons is het woord richtinggevend kader in ieder geval iets waarvan je zegt: je zit in een richting. Maar dicht timmeren is zeker niet nodig.

De heer Jumelet, WIJ: Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. Eigenlijk moet ik zeggen: toen ik de wethouder hoorde spreken over de energieleverende wijk bemerkte ik bij mezelf, dat ik eigenlijk nog steeds enthousiaster ga worden, want er spreekt een heel grote ambitie uit. Wellicht ook in de discussie met de provincie wordt het heel bijzonder op het moment dat wij een wijk kunnen realiseren, die wellicht een deel van de windcapaciteit overbodig zou maken, doordat wij een energie-opwekkende wijk zouden kunnen realiseren. Daarmee zeg ik ook iets over het feit dat wij iets bijzonders kunnen gaan doen

op die locatie. Iets bijzonders in de zin van, in mijn eerste termijn zei ik dat ik heel erg naar voren wil kijken en het perspectief op de langere termijn. Maar als we buiten de grenzen kijken, zien we vaak wijken of omgevingen, waarvan we zeggen: dat is gaaf. Maar dat is wel met lef gedaan vroeger. Achteraf zeg je: het is bijzonder dat ze destijds dat lef hadden. Wellicht zijn we hier geschiedenis aan het schrijven als het gaat om iets te realiseren op een onbeschreven blad, waarbij we in staat zijn om iets neer te gaan zetten wat heel erg toekomstbestendig is en waarvan onze kleinkinderen zeggen: die raden in Lansingerland en Zoetermeer hebben met visie dat gedaan. Dat is de vraag die vanavond voor ligt: zijn we bereid om iets te gaan doen wat niet gebruikelijk is? Het gebruikelijke is wat bij andere wijken gebeurt, de rijtjeswoningen, de straatjes et cetera. Hier kan je iets gaan doen, wat ook het DNA van Lansingerland heel erg kan gaan bepalen naar de toekomst toe. Dat zou ik het CDA graag willen mee geven, maar ook de VVD, in haar afweging: wij kunnen hier als raden of als raad het verschil gaan maken als het gaat om dit project. Ook naar de provincie toe: hier kunnen wij samen met de provincie het verschil maken door de ambitie rondom energie hier uit te gaan werken. We kunnen zeggen energieneutraal, maar laten we een stap verder gaan, misschien wel 2 stappen verder, want dan wordt het heel interessant, ook voor heel Nederland: wat gebeurt hier nou? Daar wordt ik zelf heel enthousiast over. Ik heb een wethouder gezien in september die al heel enthousiast was en vanavond weer. Dat is de uitdaging, laten we daar voor gaan, want dan gaan we geschiedenis schrijven. Tenslotte, ik begrijp de worsteling bij het CDA, ook in de woningbouw in de volle breedte. De heer Ammerlaan geeft aan: laten we versnellen. Maar dan denk ik aan de motie van de afgelopen raad en aan eerdere discussies over de bouwlocaties in Bleiswijk, waar ik toch sterk de indruk had, dat er op de rem werd getrapt, want gefaseerd en we gaan er jaren over doen, terwijl de behoefte groot is. Laat het CDA over zijn schaduw heen stappen en met name het eerste deel van mijn tweede termijn ter harte nemen. De heer Ammerlaan: Het verhaal Bleiswijk, daar hebben we het over gehad, dat is door de wethouder voorgesteld, ik heb daar ook meer over gezegd: er staat geen hek om Bleiswijk heen. Terwijl de wethouder van woningbouw suggereerde dat je alleen voor Bleiswijk kan bouwen, maar dat kan natuurlijk niet. Misschien moeten we daar meer versnellen, dat is belangrijker. We moeten over onze schaduw heen stappen. We kunnen best creatief denken, ik hoor u dingen zeggen, waar we best in mee kunnen gaan, maar we zien de afstand en de zorgen om er echt een goede kern neer te zetten. Er komen zoveel meer dingen bij kijken, waar ik helemaal niet bang voor ben, ik durf best heel veel dingen aan en ik hoor u ook goede dingen zeggen, maar we zijn positief kritisch. De heer Jumelet: Dat is fijn om vast te stellen, dat u positief kritisch bent, want dan vindt u ons aan uw zijde, want wij proberen ook positief kritisch te zijn en die verbinding ook te zoeken, dus hartstikke goed. Dat het CDA zegt dat er geen hek om Bleiswijk staat, fantastisch, daar vindt u ons ook aan uw zijde. Als u zegt 'versnellen' dan vindt u ons ook aan uw zijde, dus wat dat betreft bloeit er nog wat moois op vanavond. Mevrouw Den Heijer: Ik vind het heel mooi om u enthousiast te zien worden over dit plan en ook over de duurzame toekomst van deze wijk. Wat de wethouder zei over een duurzame wijk, dat we daar gelijk heel enthousiast van worden en heel veel ambitie hebben, maar ik maak me dan ook wel een beetje zorgen. Ik sluit me niet helemaal bij de heer Ammerlaan aan, maar ik zou hem wel een klein beetje tegemoet willen komen, dat er veel ambitie ligt, maar dat de realiteit toch echt heel anders is. Dat de provincie helemaal niet op dit standpunt staat en dat er nog een heel lange weg te gaan is. Hoe ziet u dat in alle concreetheid voor zich? De heer Jumelet: De wethouder gaat met een positief besluit van beide raden met het stuk onder de arm richting de provincie en dat hij daar zegt: wij erkennen de opgave die er ligt als het gaat om windenergie, die willen we ook graag invullen. In mijn eerste termijn heb ik gezegd, dat we graag willen meedenken hoe je dat goed in zou kunnen vullen, dat hoor ik ook een aantal andere fracties zeggen, maar ook wel een soort win/win wat er in zou kunnen zitten. Enerzijds een enorme bouwlocatie invullen met een mooi aanbod aan woningen, niet alleen voor onszelf maar ook voor de provincie en anderzijds om wellicht een deel van de energieopwekking te laten plaats vinden in de wijk zelf. Ik ben inderdaad enthousiast en ik wordt enthousiaster, omdat je ziet dat je hier iets met je ambitie kan gaan doen. Dat vind ik ook richting de provincie, als het gaat om die opgave van energie: houd nou niet vast aan wat je ooit bedacht hebt, maar probeer ook creatief te zijn en om te denken richting: hoe kan ik die opgave invullen. Misschien een windmolen ergens, maar misschien ook met wat er in die wijk kan gaan gebeuren. Dat was mijn bijdrage. Wat mij betreft mag het een hamerstuk zijn. De voorzitter: Het is al duidelijk dat het een bespreekstuk wordt.

De heer Dieleman, CU: Ik heb in mijn eerste termijn genoeg gezegd. We gaan van een ontwikkelperspectief naar een ontwikkelstrategie, daar kijken we zeer naar uit. Volgens mij heeft de wethouder net gezegd, dat de punten die we hebben aangegeven ook in het proces worden meegenomen, dus we gaan ermee verder. Wat ons betreft had het ook een hamerstuk kunnen zijn, maar uiteraard ben ik ook zeer benieuwd naar de bijdrage van de VVD straks in de gemeenteraad. We gaan het zien, maar wat ons betreft een positief besluit.

Mevrouw Den Heijer, D66: Bedankt voor de bijdrage van de wethouder en andere partijen. We hebben het mooi besproken zo. Naast dat we ambitie hebben en enthousiast zijn over het plan, hebben we toch

ook best wel zorgen en twijfels met elkaar besproken. En vanuit D66 hebben we toch ook wel een paar randvoorwaarden mee gegeven, die we belangrijk vinden om verder invulling te geven als we met dit plan verder gaan. Over sociale cohesie, maar ook hardere randvoorwaarden zoals gezondheid en luchtkwaliteit van deze wijk. Ook over: hoe zorgen we ervoor dat we eerst kunnen bewegen en dan pas gaan bouwen. Ik heb niet het idee dat ik door de antwoorden van de wethouder daar heel veel grip op heb gekregen moet ik eerlijk zeggen en dat die zomaar zijn opgelost. Als de ambitie is bouwen in 2024, ik zie dat niet helemaal gebeuren. Ik weet ook niet zo goed hoe ik deze zorgen nou moet adresseren, dus voor ons is het toch wel een bespreekstuk in de raad. Voor de commissie een open vraag: zou er een soort van go-or-no-go moment moeten zijn om dit perspectief verder uit te gaan werken? We lezen in de stukken dat in januari 2022 bij de provincie dat nieuwe omgevingsbeleid komt, dat dan de nieuwe afweging gemaakt is. Moeten we dan niet wachten tot januari 2022, dat we zeggen: wat daar besloten is, daar gaan we dan mee verder, als dat het besluit is. Dat is één punt, de afweging bij de provincie januari 2022. En er wordt nu nog gezocht naar nieuwe locaties voor ons bod voor duurzame energie. We kunnen iets met een duurzame wijk of een andere locatie voor de windmolen, dat wordt nu ook onderzocht heb ik begrepen. Ik heb niet duidelijk wanneer die uitslag daarvan komt en wat dat betekent voor dit plan. Ook dan zou je kunnen zeggen: moeten we niet even wachten tot dat duidelijk is? Die dingen hangen zoveel met elkaar samen, dat je best ambitie kan hebben, maar dat er ook een moment is, dat je zegt: we moeten nu even een paar dingen zeker weten voordat we deze treinen verder latenenderen. Daar zit ik mee, dat is een beetje een vraag aan de commissie. We hebben onze tweede termijn gehad, dus daar kunt u niet meer op reageren, maar dat is wel een beetje waar wij over nadenken, wat een goede timing is om hiermee verder te gaan. Wat ik al zei: we hebben onze bril naar de toekomst en dat is hartstikke positief, maar we hebben ook onze lessen uit het verleden en daar moeten we ook mee om leren gaan. Daar moeten we echt lessen uit trekken. Dat is mijn bijdrage voor de tweede termijn. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Laat ik maar meteen beginnen met de vraag van mevrouw Den Heijer over dat afwegingskader. Ik denk dat we juist niet moeten wachten tot de provincie in januari daar haar besluit over heeft genomen. Want stel nu even, dat de provincie in januari besluit: we houden toch vast aan de harde lijn en dat is windenergie en anders niks. Dan zit je daar dus voor jaren, of in ieder geval tot aan de Provinciale Statenverkiezingen, aan vast en dan kan je dus niks. Dat is een risico, dat je dan gaat nemen. Wil je dit ontwikkelen tot een woningbouwlocatie, en dat wil 6,5 partij hier in dit huis, dan moet je eigenlijk nu voortvarend aan de slag gaan en daar wat in gaan doen. Dat neem niet weg, dat ik een aantal zorgen van u wel deel. Mevrouw Den Heijer: Deze interruptie is bedoeld als een korte toelichting, daar ben ik even eerlijk in. Het betekent natuurlijk niet dat we onze lobby moeten stoppen tot die tijd, die mag gewoon onverkort door gaan. Het gaat erom, dat er dan een besluit kan worden genomen op dat moment, omdat je dan weet wat het formele kader is, waarmee we verder kunnen gaan. Ik denk niet dat we moeten wachten met de zaken die de wethouder aan het doen is, maar we kunnen wel wachten met het verder uitwerken van dit voorstel. De heer Ruijtenberg: Waar wilt u dan exact mee wachten? Met het ontwikkelen van een toekomstperspectief? Dat is me dan niet helemaal duidelijk. Ik zie een ontwikkeling van een toekomstperspectief wel echt als iets meer dan alleen maar een lobby. Dat is mij niet helemaal duidelijk. Ik weet niet of mevrouw Den Heijer daar antwoord op mag geven. Mevrouw Den Heijer: We hoeven niet te wachten met een toekomstperspectief, want dat ligt er al. Dat ligt er toch al? We kunnen pas verder gaan uitwerken als we weten wat onze kaders zijn waarbinnen we verder kunnen. Die vaststelling, daarvan begrijp ik dat die in januari 2022 is voorzien. De heer Ruijtenberg: Met die laatste toevoeging van mevrouw Den Heijer begrijp ik wat ze bedoelt. Het was me daarvoor even onduidelijk wat ze bedoelde met het wachten ergens op, maar nu begrijp ik hem. Dat wil niet zeggen, dat ik het ermee eens ben, maar ik begrijp het wel. Een zorg van mevrouw Den Heijer deel ik wel, dat is over de windenergie. Ik heb van de wethouder gehoord: we gaan dat ontwikkelen en we gaan dat op een andere manier vorm geven. Maar ik heb nog niet concreet gehoord wanneer we daar dan in meegenomen gaan worden. Dat moet het liefst in dit kwartaal zijn, want je moet wel een goed verhaal hebben richting de provincie. Daar wil ik graag wat meer concrete antwoorden op van de wethouder. Ik heb meneer Ammerlaan horen roepen: sommige partijen hier vinden dat er 10.000 woningen gebouwd moeten worden. Dat is natuurlijk overdreven. Er is geen enkele partij die dat aantal heeft gezegd. Ook GL roept niet dat er 10.000 woningen gebouwd moeten worden. Wat ik wel heb gezegd, is dat we flexibel moeten zijn van perspectief en hoeveel er gebouwd kan worden. Ik heb de wethouder horen zeggen: op het moment dat je meer sociale huurwoningen bouwt, wordt je opbrengst uiteindelijk minder. Dat heb ik goed begrepen van u, daar mag u dadelijk op antwoorden. Stel nou even, dat we 15% meer sociaal en bereikbaar doen, maar we gaan het ontwikkelperspectief met 15% verhogen, dus tussen de 5.000 en 7.000 woningen bouwen. Kom je dan weer op het oorspronkelijke bedrag, dat als opbrengst was. Ik begrijp dat de wethouder liever niet heeft, dat we het amenderen. We kunnen er natuurlijk ook voor kiezen, dat hebben we als GL al vaker gedaan, om een amendement in 2 raden in te dienen en kijken hoe dat gaat. We zullen zien. Daar wil ik het bij laten. De voorzitter: U heeft ook de mogelijkheid van een motie. De griffier fluistert me dat in.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het was fijn om de wethouder weer enthousiast te zien, dat is hij wel heel vaak, maar dit is toch ook een project dat hem heel nauw aan het hart ligt, krijg ik sterk de indruk. We hebben elkaar al wat complimenten gegeven vandaag in deze commissie. Ik wil ook de heer Van Doorn een heel mooi compliment geven, want ik vond het echt prachtig hoe hij zijn coalitiegenoot/partner het CDA probeerde mee te nemen, dat was echt een prachtig pleidooi, dus ik hoop echt dat de heer Ammerlaan, ook door de gesprekken die de andere fracties hebben gevoerd, echt een stuk positiever erin staat. Wat mij betreft hoeft hij niet over zijn eigen schaduw heen stappen, want daar is in dit geval geen sprake van. Ik heb het idee dat hij tegen zijn eigen schaduw vecht. Ik heb opgezocht wat het precies betekent, maar het betekent dat je vecht tegen een ingebeelde tegenstander. U ziet echt een enorm grote grizzly beer op de weg staan. Als we dit gewoon stap voor stap aan gaan, dit avontuur, dan zal het misschien een klein, aardig pandabeertje blijven. De heer Ammerlaan: Het gesprek aangaan moet je altijd. Daarom ga ik ook het gesprek met mijn collega-partijen aan om aan te geven wat wij tegen komen. Ik laat me niet aanpraten, dat ik tegen allerlei dingen aanloop, zo zitten wij er niet in. We proberen met open mind er kritisch over na te denken. U bent van: woningen, woningen, woningen. Daar ken ik u van. Maar ik hoor u nooit zeggen: is het haalbaar, wel of niet? Wij denken altijd meer aan haalbaar. De afgelopen tijd heb ik van mensen gehoord, dat het CDA altijd naar de toekomst wil kijken en dat wil ik altijd voor ogen houden. Mevrouw Verhoef: Volgens mij had ik een ruim antwoord van de heer Ammerlaan. Ik ben blij, dat ik het woord 'open mind' hoorde. De PvdA roept niet alleen maar bouwen, bouwen, bouwen of wonen, wonen, wonen, maar natuurlijk, die haalbaarheid staat wel voorop. Daarom stel ik voor en ik weet zeker dat de heer Ruijtenberg van GL mij zal steunen om geen amendement in te dienen maar wel een motie om bij de verdere strategieontwikkeling goed te onderzoeken wat de haalbaarheid is, de financiële haalbaarheid van 60-70% betaalbare woningen in plaats van 50%, dus dank dat u mij nog even de tip gaf, meneer Ammerlaan, om inderdaad het haalbare in de gaten te houden. Het raadplegende referendum had ik nog opgeschreven, maar het allerbelangrijkste is natuurlijk: zorg ervoor dat we peilen wat de precieze behoefte is van woningzoekenden, daar gaat het om en dat is het type burgerparticipatie waar we hier behoefte aan hebben. De VVD wil geen negatief effect op de begroting. We hebben hier te maken met echt een heel groot maatschappelijk probleem en ook Lansingerland zal daarvoor in de buidel moeten tasten of energie steken in heel creatieve oplossingen financieel gezien. De OZB verhogen, ik noem maar even een zijstraat. Ik ben al bijna aan het einde. Oplossing voor windmolenvraagstuk: de provincie zegt dat het echt op orde moet zijn. Ja, dat is echt heel urgent, de meeste fracties hebben dat gezegd, dus ik hoop echt dat de wethouder dat gaat doen en ik heb hem dat ook wel horen zeggen, dat hij daar met zijn collega-wethouders mee bezig is. Natuurlijk ook daar allerlei opties mogelijk met energie opwekken in de eigen wijk, dat zou natuurlijk een prachtige oplossing zijn. De flexibiliteit van de provincie zou zeer gewaardeerd worden. D66 had het over een go-or-no-go moment en noemde ook de gezondheid en leefbaarheid in de wijk. Dat is natuurlijk heel erg belangrijk, maar ik zou dat soort dingen niet via go-or-no-go doen. Ik zou er echt voor willen zorgen dat we dit richtinggevende kader vast stellen en dat we in de strategie met dat soort belangrijke zaken heel goed rekening houden. Volgens mij gaan we dat het snelst bereiken door nu een klap te geven op dit mooie voorstel. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Wederom bedankt voor het met elkaar wisselen van gedachten en soms tijden een discussie. Even richting de VVD, die heeft nog een pijnpuntje te doen. Ik wens hem er veel succes bij, maar ik denk dat het hem wel toevertrouwd is. Je ging over: geen negatief resultaat op de begroting. Er staat in de stukken dat wij proberen budgetneutraal deze zaak voor elkaar te krijgen, gemeten aan de exploitatie van de GR Bleizo. Natuurlijk gaat het effect hebben op de begroting, want je gemeentefonds gaat stijgen, je hebt je OZB et cetera. Die scenario's komen echt allemaal nog voor. Ik wil ook even op het scenario inspelen dat GL aangaf: wat gebeurt er als je 15% meer gaat bouwen op de aantallen die je nu hebt en je gaat het oprekken naar andere gebouwen. Ik zeg toe, dat we in de ontwikkeling van de strategie met een aantal scenario's komen, want ik wil het zelf ook weten: bij dit evenwicht ga je door het ijs en bij dat evenwicht kan je het goed bedienen. Want uiteindelijk is de combinatie die we zoeken van de mix van wonen, werken, recreëren en ook de woonmix aan onze eigen inwoners te geven. Meer starterswoningen of meer empty-nesters, je kan 5 jaar getrouwd zijn en na 6 jaar kan het zomaar over zijn, dat kan gebeuren, je weet het niet, dan zoek je ook een woonruimte. Ik bedoel: de markt is in beweging. Nee, sorry. Dit ontwikkel je ook adaptief. We hebben hier een unieke mogelijkheid, maar ik ga niet in herhaling vallen. Mevrouw Den Heijer: het is een raadsbesluit. Daar is geen misverstand over. Het maakt het wel sterker ook in het gesprek dat we hier 2 raden hebben, die achter het plan staan. Even los nog van het feit, dat we met elkaar de afspraak hebben om onze energieopgave ook te gaan oplossen. Het maakt het niet sterker om het allemaal uit te stellen. Vervolgens hebben we met het omgevingsbeleid te maken en daar gaan we ons ook op inzetten. We hebben goede gesprekken met de provincie op dit moment. We proberen met elkaar op een goede manier tot een goede oplossing te

komen. Ik zou het zeker niet aanraden om dit te gaan aanhouden, het ontwikkelperspectief gewoon vast stellen. En het tempo waarin de strategie verder vorm krijgt en verdiept wordt, zal natuurlijk mede afhankelijk zijn van de gesprekken die we hebben, dat is evident. Mevrouw Den Heijer: Ik snap dat u dat allemaal zegt, dus prima, maar ik zit ook nog een beetje met het tempo. In 2024 wilt u de eerste paal de grond in slaan, dan heb je toch nog lang niet aan alle randvoorwaarden voldaan, waaraan zo'n wijk moet voldoen qua gezondheid. Er moet nog een geluidsscherm komen of het moet worden ingepakt, er moet nog een goede bereikbaarheid komen. Dat is toch nooit gedaan in 3 jaar? Als je kijkt naar de A16/A13, hoeveel tijd planvorming wel niet kost. Daar heeft u het nog helemaal niet over. Dus ik vind het lastig dat u deze belofte doet, daar zit ik een beetje mee. Wethouder Fortuyn: Dat komt voort uit het feit, dat ik niet eeuwig wethouder van Lansingerland wil blijven. 2024 vind ik wel een mooie streefdatum ongeveer. Nee, zonder dollen, ik ben het met u eens. Mevrouw Den Heijer: Daar maak ik me juist zorgen over, ik ben blij dat u het zelf zegt, ik wilde het u niet in de mond leggen, maar mensen willen gewoon wat nalaten, politici zijn resultaatgericht, willen knippen, maar het moet ook zorgvuldig gebeuren, ja. Wethouder Fortuyn: Daar heb ik Bosland voor en de A16 en nog andere projecten. En de burgerparticipatie niet te vergeten, want die wil ik ook goed achterlaten. Maar even zonder dollen: 2024 is in principe mogelijk. Natuurlijk zal je infrastructuur moeten hebben, natuurlijk zal je daar ook je leefomgeving moeten creëren, maar we hebben wel de ambitie, zeker als je het modulair opbouwt, want daar ga je het wel over hebben, dat we de ambitie hebben om zo snel mogelijk te opereren, want we hebben natuurlijk met omgevingsfactoren te maken, dat staat ook in de stukken, daar wordt heel veel aandacht aan gegeven, maar we hebben wel de ruimte en de vrijheid en het is onze eigen grond, samen met Zoetermeer in de gemeenschappelijke regeling, dezelfde ambitie, willen we zo snel mogelijk tempo maken. Ik dank de raad voor hun inbreng en ik hoop in de raadsvergadering op een overgrote meerderheid. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind van de beraadslagingen voor Bleizo-West. Het komt terug in de raad, dan gaat de discussie verder op een aantal punten. We zien dan hoe dat afloopt.

7a. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Zijn er nog actualiteiten te noemen uit het college? Zo te zien niet, anders zou u gelijk ja gezegd hebben.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Niemand? Nee.

7c. Verbonden partijen

De voorzitter: Nee, ook niet.

8. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Van Heusen, WIJ: Na deze levendige discussie over mogelijk een vierde kern, ga ik een vraag stellen over een bestaande kern in Lansingerland. Het gaat over Bergschenhoek centrum, de herinrichting daarvan. We hebben tijdens de commissievergadering van 3 februari dit jaar de wethouder gevraagd of het realistisch is om Koningsdag 2022 in Bergschenhoek te vieren in de vernieuwde Kruin. Zij heeft toen gezegd, dat daar zeker naar gestreefd zal worden en dat het ook mogelijk moet zijn, maar nu zijn we 8 maanden verder, we hebben geen update gehoord van de planning, dus ik hoop dat geen nieuws goed nieuws is. Toch even voor de zekerheid willen we graag weten, dat de planning zoals die bij ons in februari is voorgesteld nog steeds realistisch is. Wethouder Fortuyn: Dank u wel, mevrouw Van Heusen om even naar de stand van zaken te vragen rondom het herinrichten van de Kruin. Zoals u weet is mijn collega Kathy Arends verantwoordelijk voor dit project, maar omdat dit de enige vraag was deze avond had ze gevraagd of ik het wilde doen en dat doe ik met veel liefde. Uw vraag is helder: kunnen wij Koningsdag straks op de vernieuwde Kruin gaan vieren. Het antwoord dat ik heb gekregen is dat de werkzaamheden nog steeds op planning lopen. Het streven is om de vernieuwde Kruin in maart 2022 gereed te hebben. Koningsdag 2022 in Bergschenhoek kan gevierd worden op de vernieuwde Kruin. Dat is een helder antwoord. Met elkaar, dat was een soort winstwaarschuwing, u zit waarschijnlijk in de organisatie van Koningsdag, of niet? Dan hoeft ik het ook niet te doen, maar we hopen dat de coronamaatregelen niet allerlei beperkingen weer op gaan leggen, maar dat was optioneel om te melden: let op met een podium. Maar dat is later aan de orde. We hopen gewoon dat geheel Lansingerland weer een fijne Koningsdag kan vieren, met name Bergschenhoek op een prachtige heringerichte Kruin.

Mevrouw Gielis, L3B: Mevrouw Van Heusen, dank voor de vraag. Het antwoord bevalt prima. Het is fijn, dat we Koningsdag in Bergschenhoek, oftewel in de groene huiskamer van Lansingerland, zouden kunnen vieren. Ik heb een aanvullende vraag. Het is fijn dat dat gerealiseerd gaat worden, maar bij de planning in februari heeft mevrouw Arends ook gezegd, dat er cameratoezicht gerealiseerd zou worden. En

cameratoezicht hoeft niet te wachten tot er een schop in de grond gaat voor het riool. Dus onze vraag is: wanneer wordt daarmee aan de slag gegaan. Verder hebben wij begrepen, de vraag van mevrouw Van Heusen ging natuurlijk over communicatie, de wethouder heeft in februari toegezegd ieder kwartaal te rapporteren met een nieuwsbrief aan omwonenden en ondernemers in de buurt. Dat is precies één keer gebeurd bij mijn weten. We hebben begrepen dat de heer N. al twee maanden niet meer voor de gemeente werkzaam is en dat de vacature voor centrummanager dus vacant is. De laatste vraag gaat over communicatie: waarom zijn de ondernemers daarover nog niet geïnformeerd? Wethouder Fortuyn: U zult begrijpen, dat ik daar geen direct antwoord op heb. Ik neem die vraag mee en u krijgt er een schriftelijke reactie op.

De voorzitter, om 22.20 uur: Dan zijn we aan het einde van deze vergadering, we zijn toe aan de sluiting. Ik dank jullie hartelijk voor de goede discussie, die we vanavond hebben gehad over Bleizo-West. Ik sluit de vergadering en wens jullie nog een fijne avond. Morgenochtend weer gezond op.